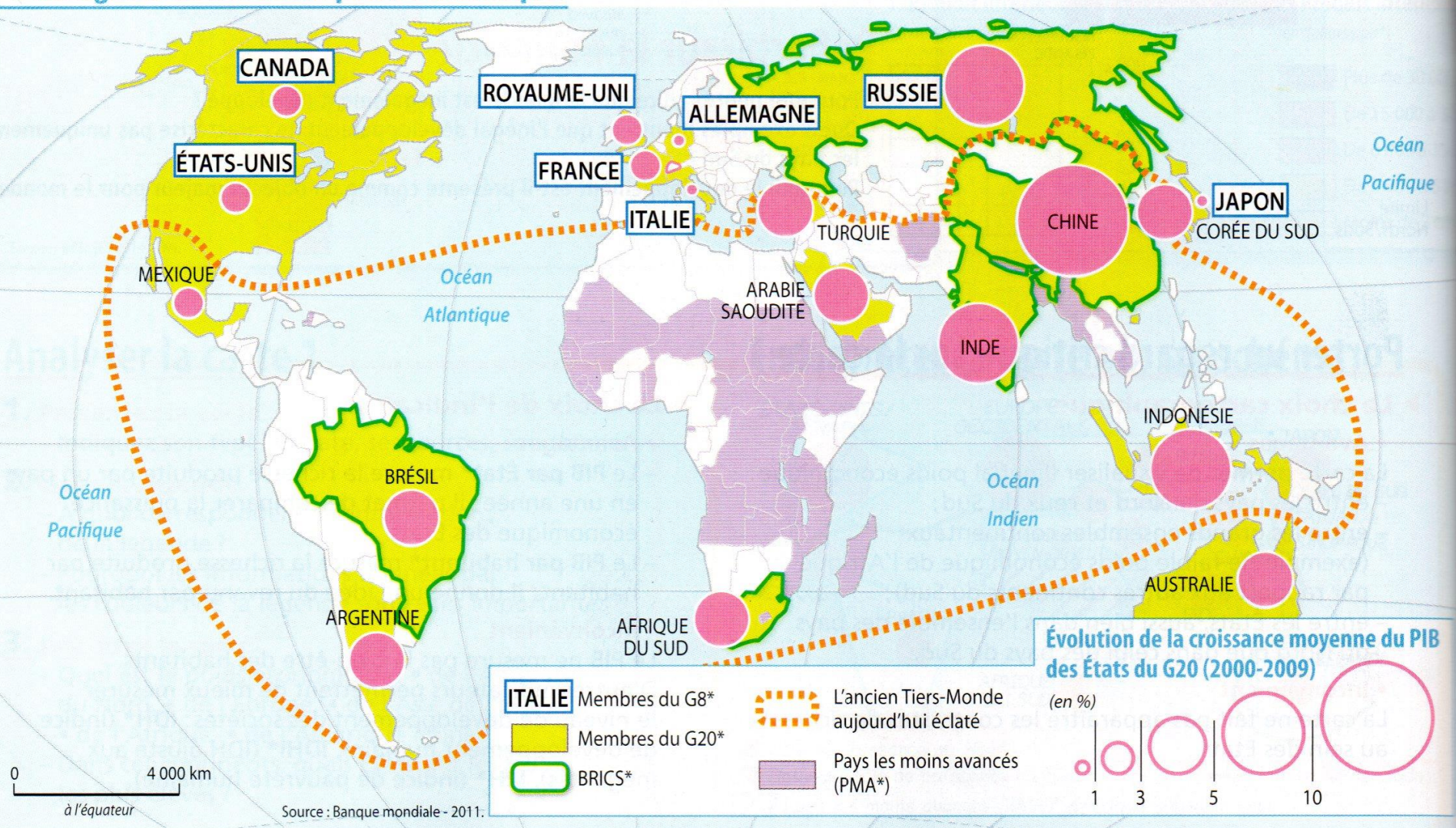

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Τμήμα Γεωγραφίας

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΓΕΩ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Σπύρος Αναγνώστου

Η Άνιση Ανάπτυξη σε Παγκόσμια Κλίμακα

→→ Η κλασική αντίθεση Βορρά-Νότου υφίσταται πάντα στον πολυ-πολικό σύγχρονο κόσμο, αλλά έχει μετριαστεί...

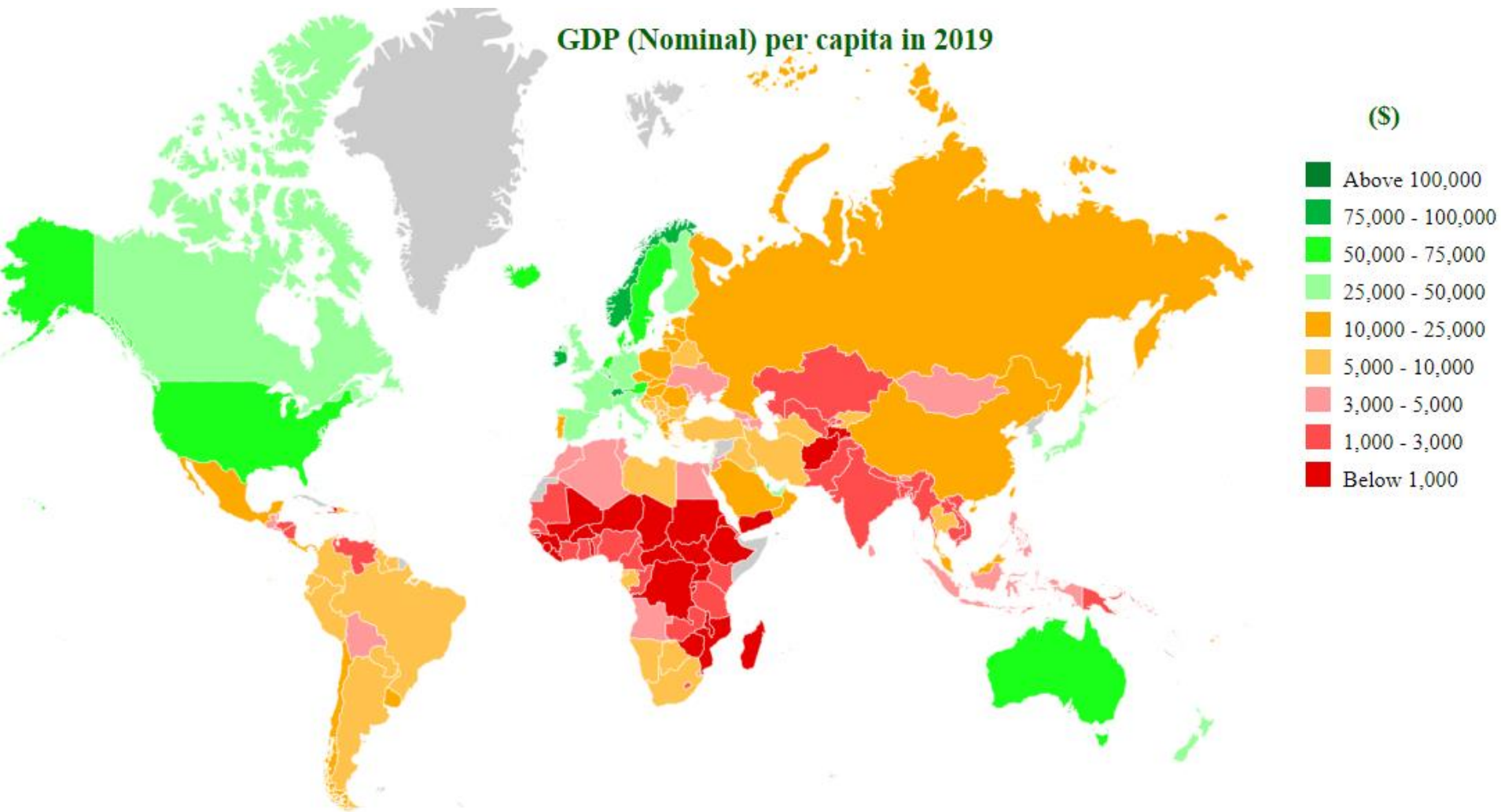
Η παγκόσμια Οικονομία

- Κατανομή του πλούτου και

Δείκτες Ανάπτυξης :

η αντίθεση «Βορράς-Νότος» στη
μετα-ψυχροπολεμική εποχή

κ.κ. ΑΕΠ στις χώρες του Κόσμου, 2019

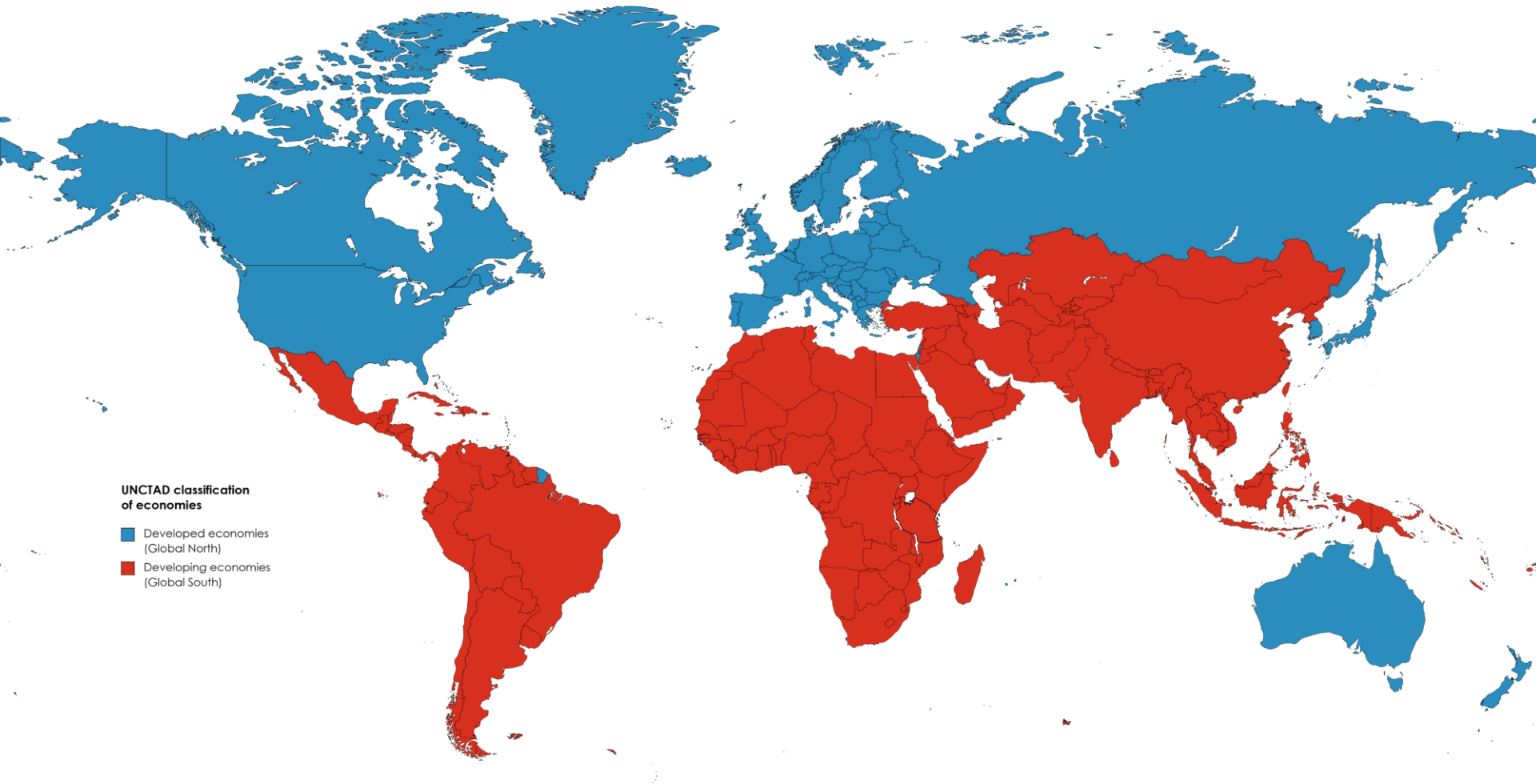

- Ο «πλούσιος βορράς»
- = «το χρυσό δισεκατομμύριο»

Η ομάδα των κρατών που απαρτίζουν τον «**Ανεπτυγμένο Κόσμο**» δεν είναι σαφώς καθορισμένη → ο προσδιορισμός τους διαφέρει ανάλογα με τις πηγές (ΟΗΕ, ΟΟΣΑ, Π.Τ., Δ.Ν.Τ, κλπ)

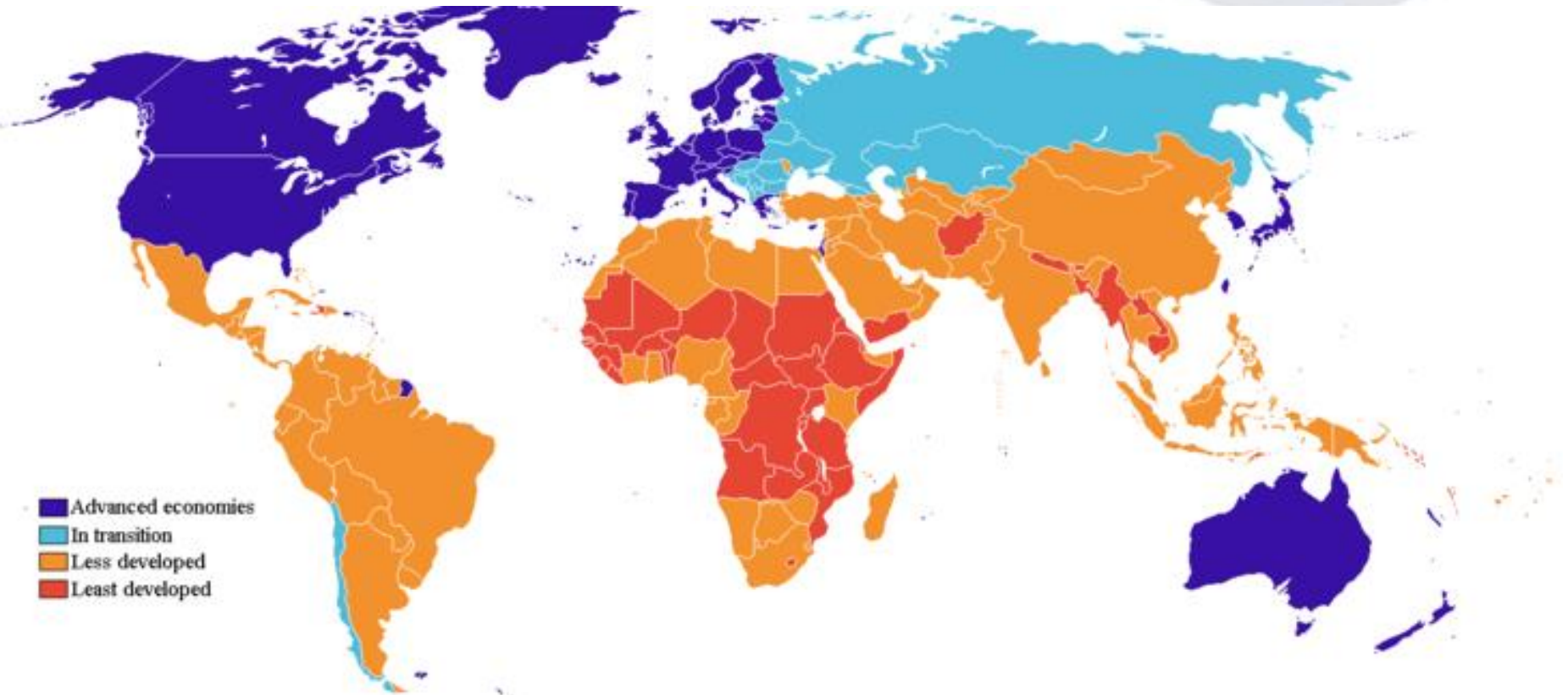
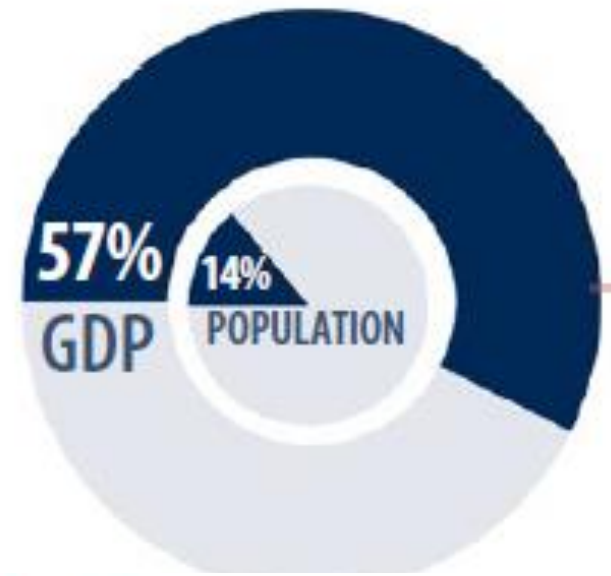
ο «**Παγκόσμιος Βορράς**» - **Global North**,

κατά την UNCTAD (ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΗΝ. ΕΘΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ)

Συμμετοχή των **ανεπτυγμένων χωρών** στο παγκόσμιο ΑΕΠ

Παγκόσμια Τράπεζα -2019 →

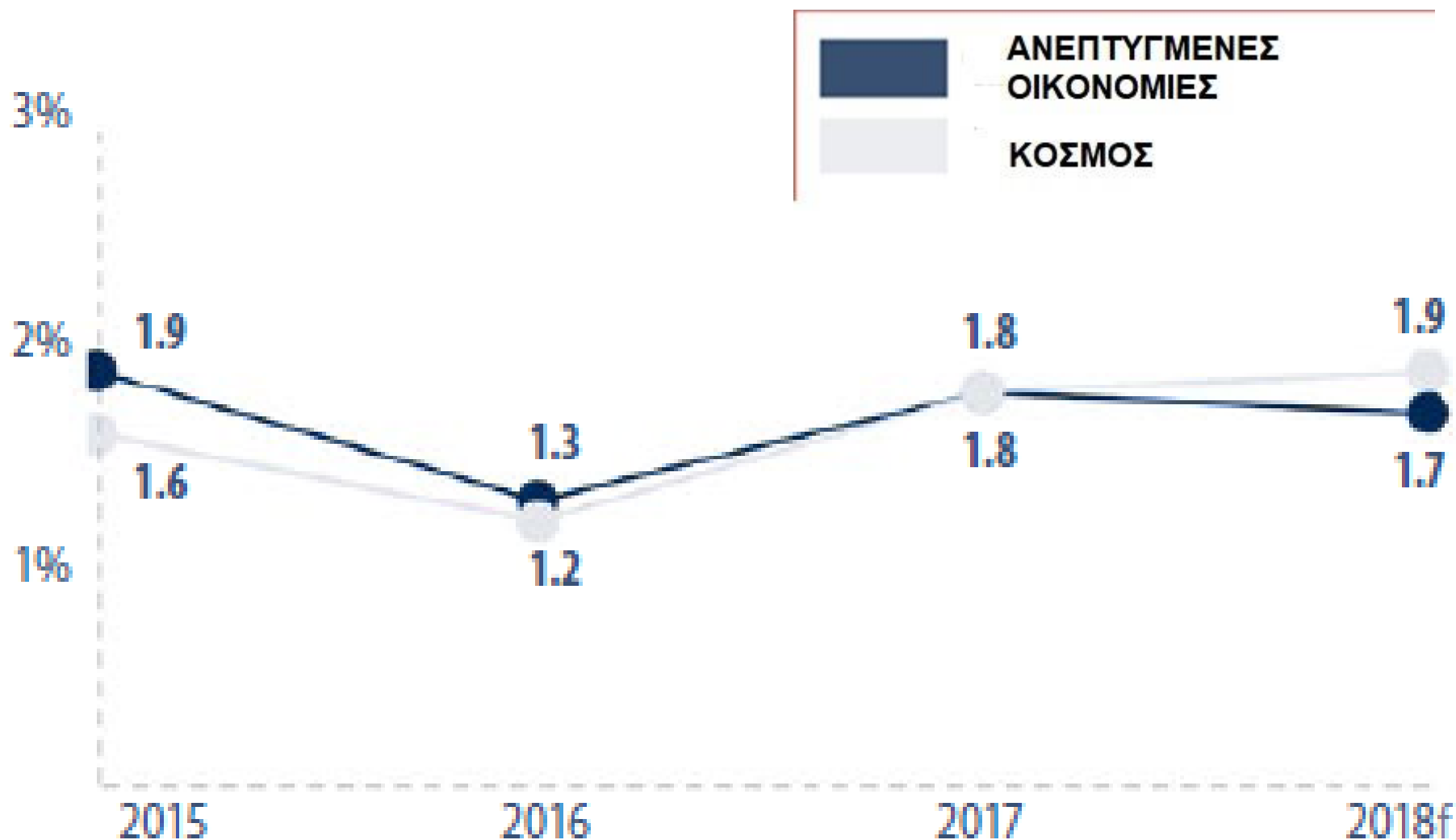

Ετήσια μεταβολή ΑΕΠ στις Ανεπτυγμένες χώρες

Ετήσια μεταβολή κ.κ. ΑΕΠ στις Ανπτυγμένες χώρες

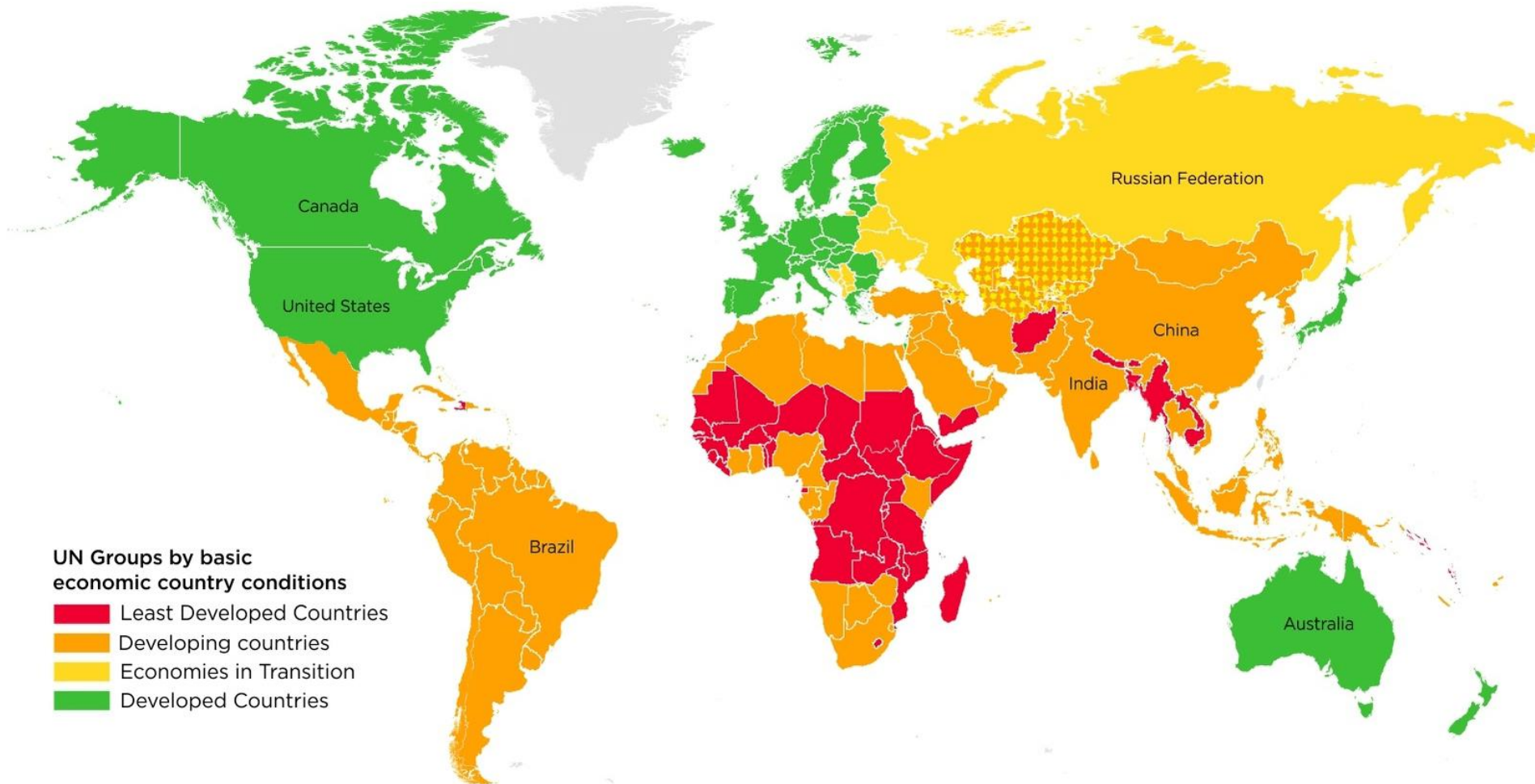
- Οι «Οικονομίες μετάβασης»,
μια ιδιαίτερη κατηγορία ;;;

«Οικονομίες μετάβασης» =

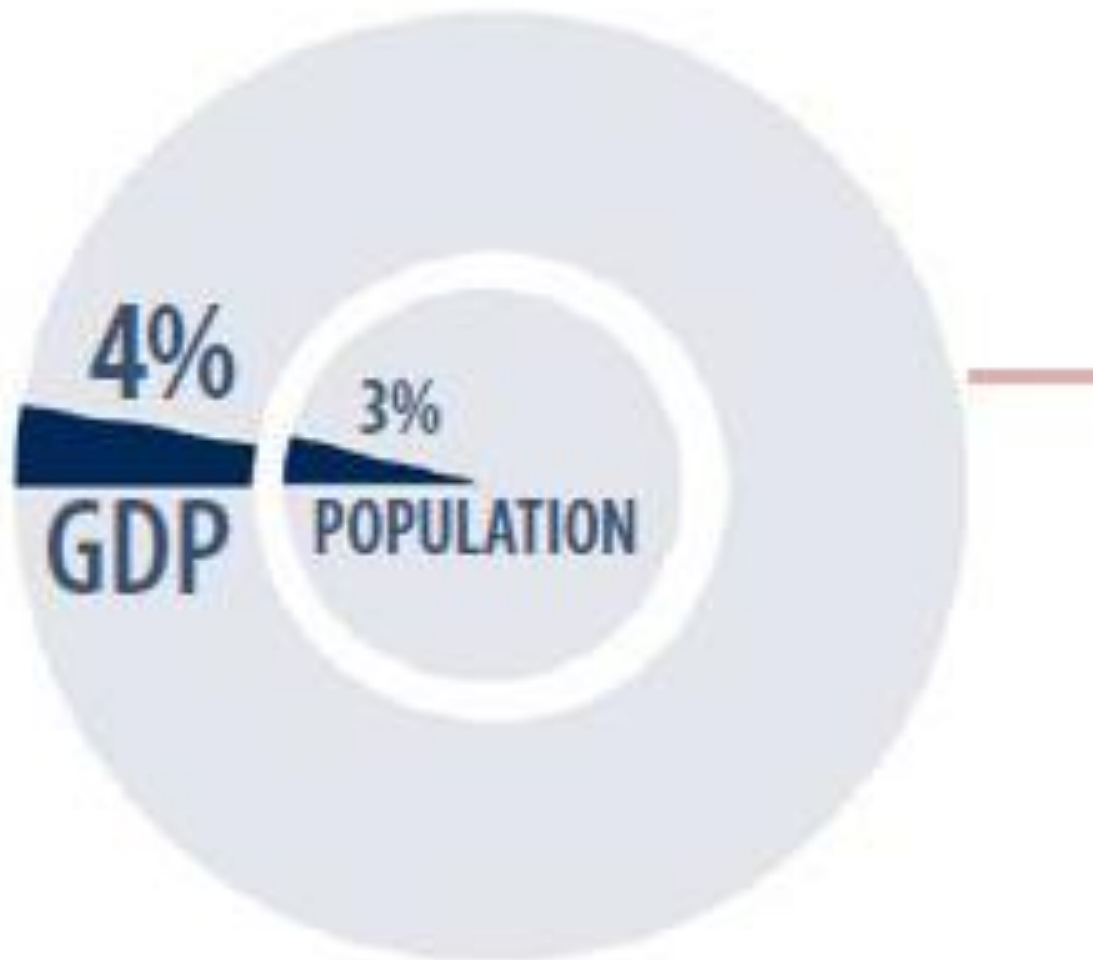

πρώην ΕΣΣΔ – πρώην Γιουγκοσλαβία

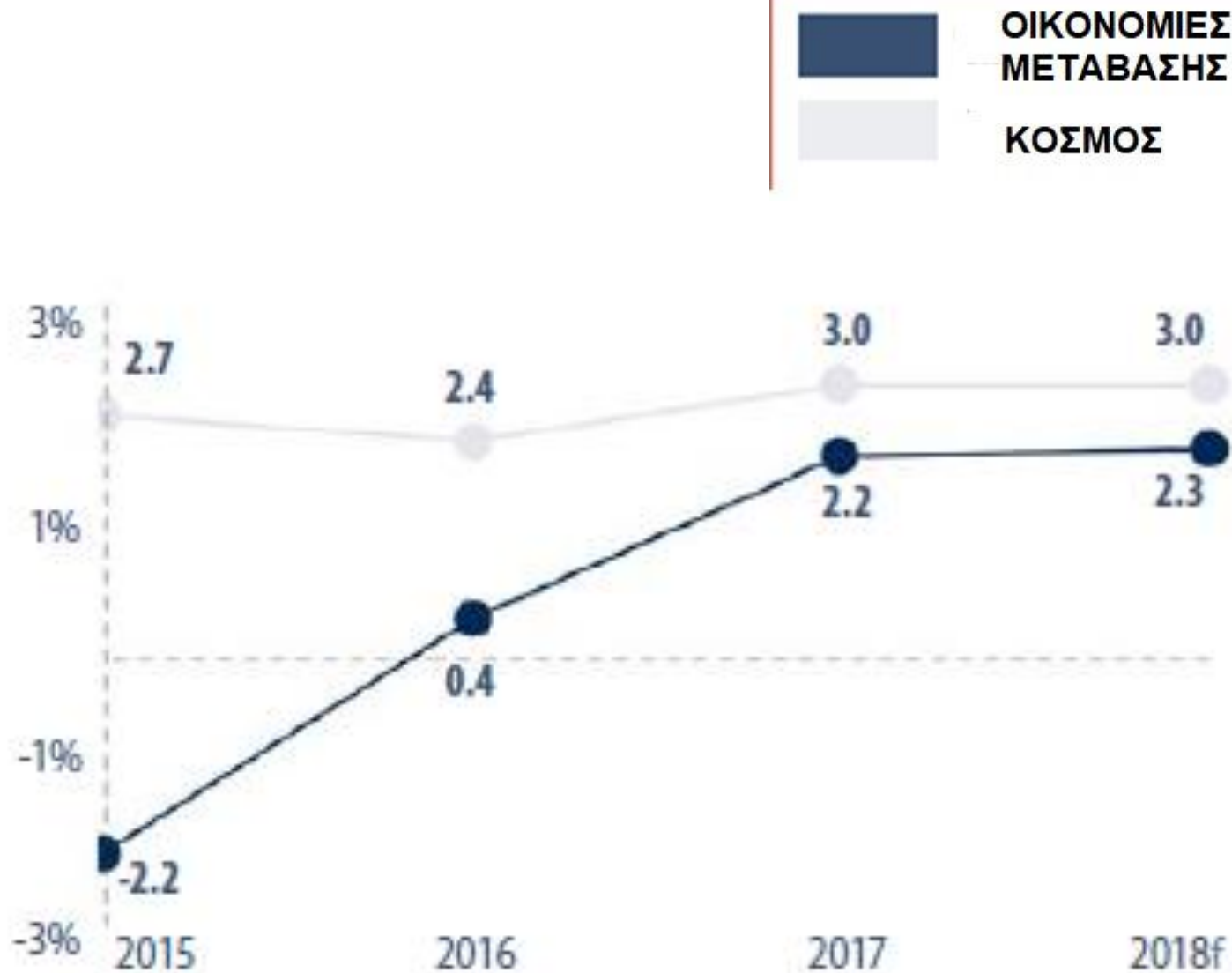
(εναλλακτικές τυπολογίες συμπεριλαμβάνουν και άλλα πρώην κράτη του 'Συμφώνου της Βαρσοβίας')

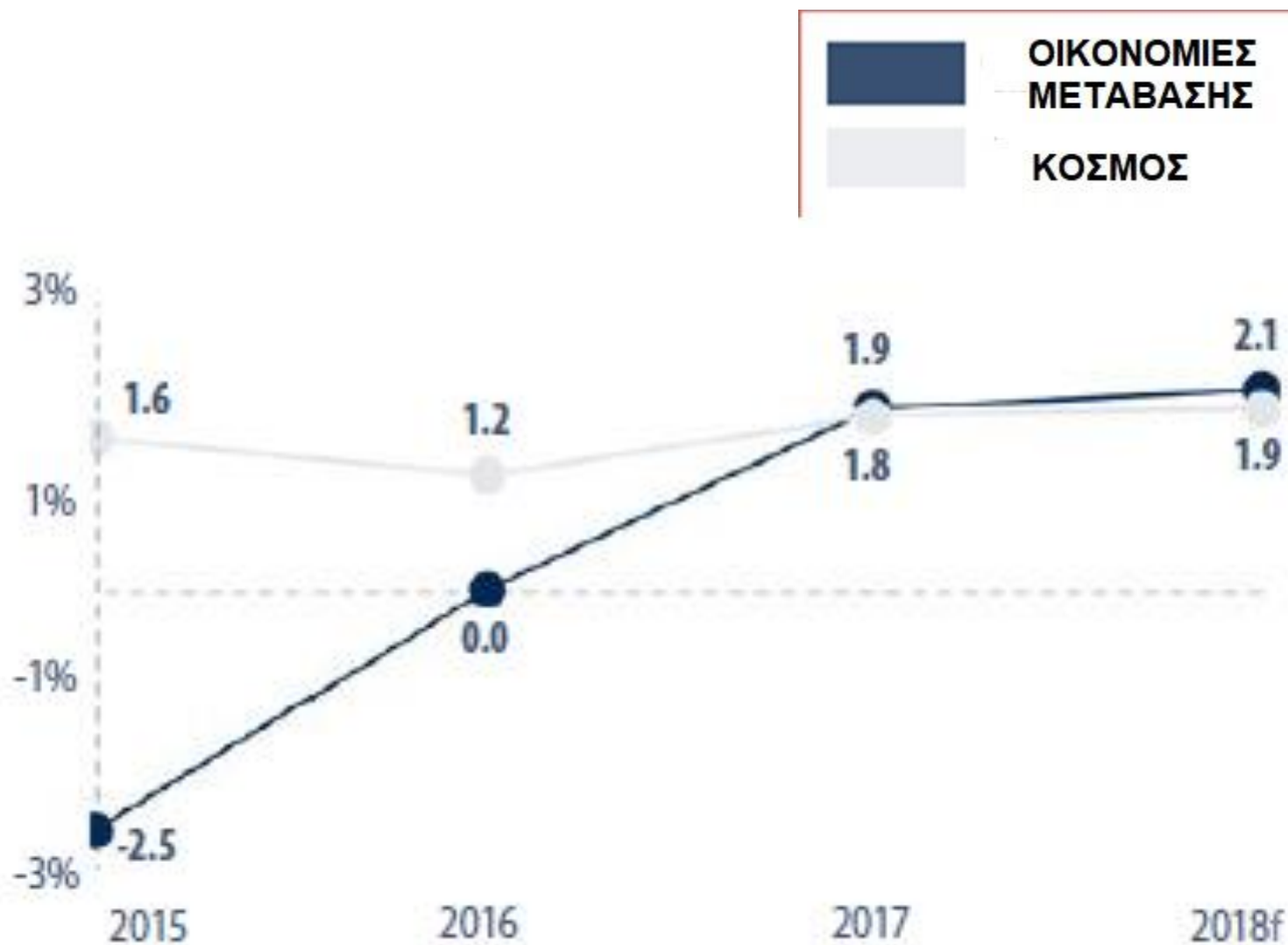
Συμμετοχή των «Οικονομιών μετάβασης» στο παγκόσμιο ΑΕΠ

Ετήσια μεταβολή ΑΕΠ στις Οικονομίες μετάβασης -π.τ.

Ετήσια μεταβολή κ.κ. ΑΕΠ στις Οικονομίες μετάβασης

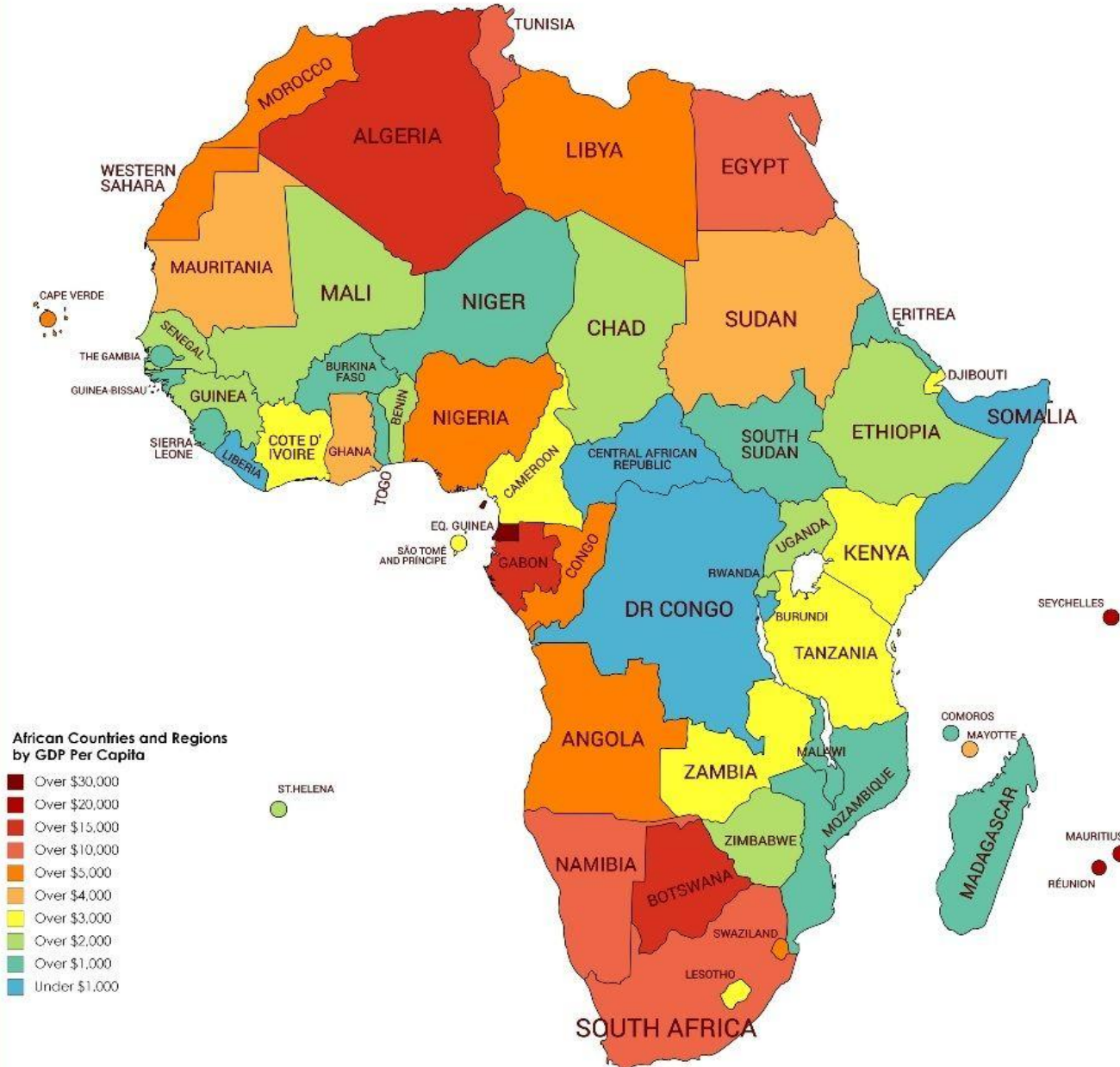
Αφρική: Η «φτωχή ήπειρος»

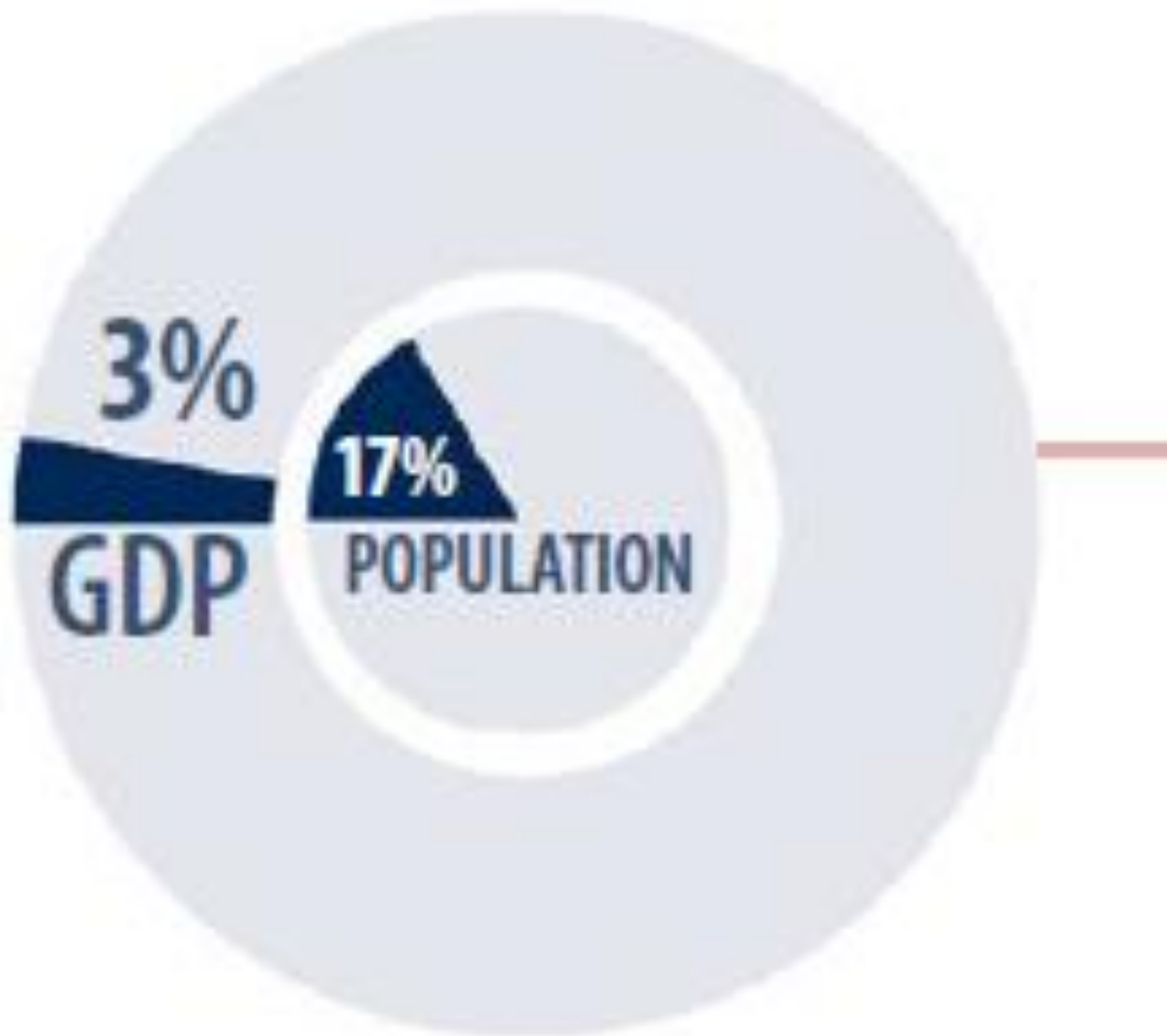

ΑΦΡΙΚΗ κκΑΕΠ -2019 - ΠΤ

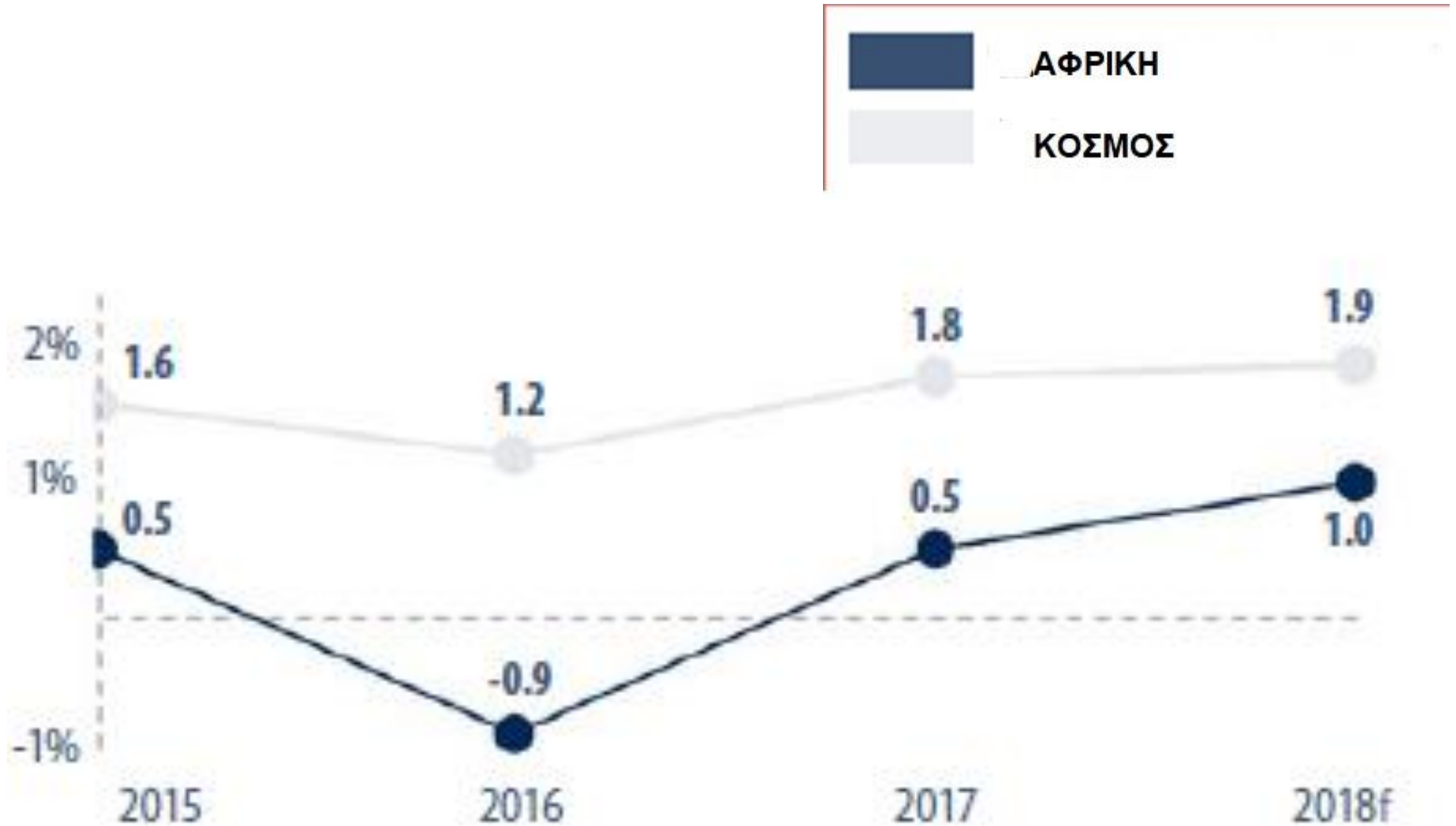
Συμμετοχή των Αφρικανικών χωρών στο παγκόσμιο ΑΕΠ -2018 π.τ.

Ετήσια μεταβολή ΑΕΠ 2015-2018 στις χώρες της Αφρικής - Π.Τ.

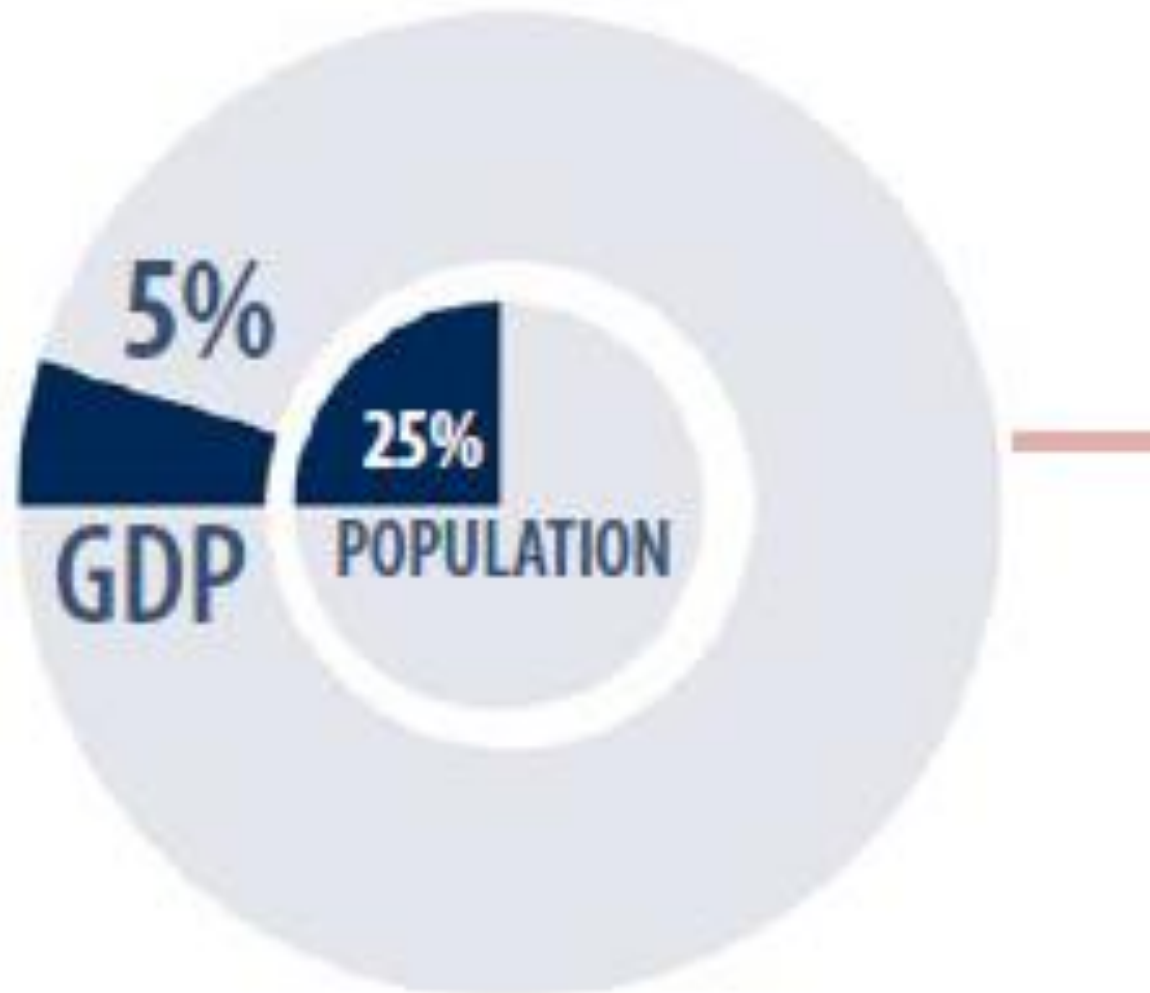
Ετήσια μεταβολή κ.κ. ΑΕΠ στις χώρες της Αφρικής

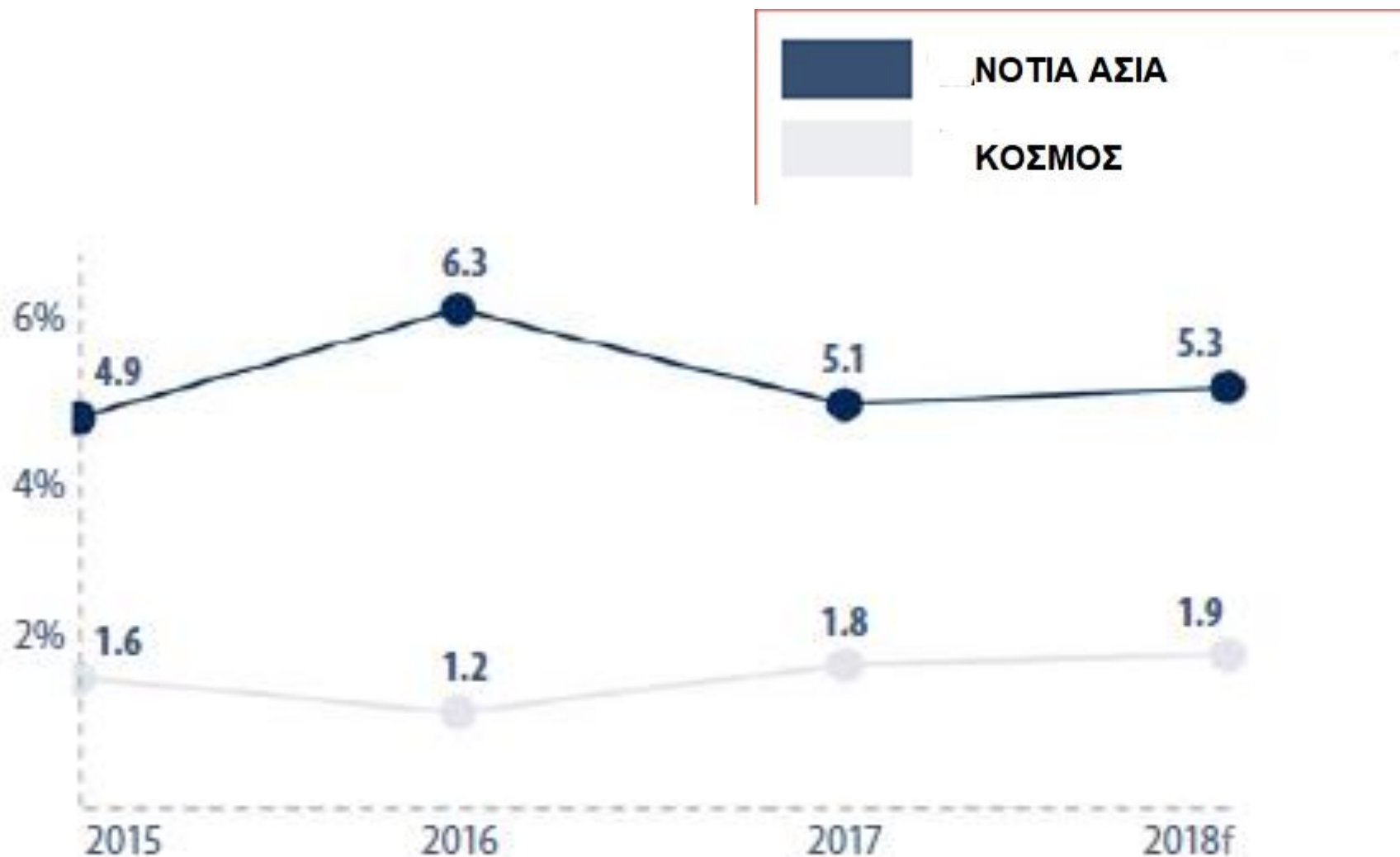
Η Νότια Ασία, «η φτωχότερη μετά την Αφρική» ...

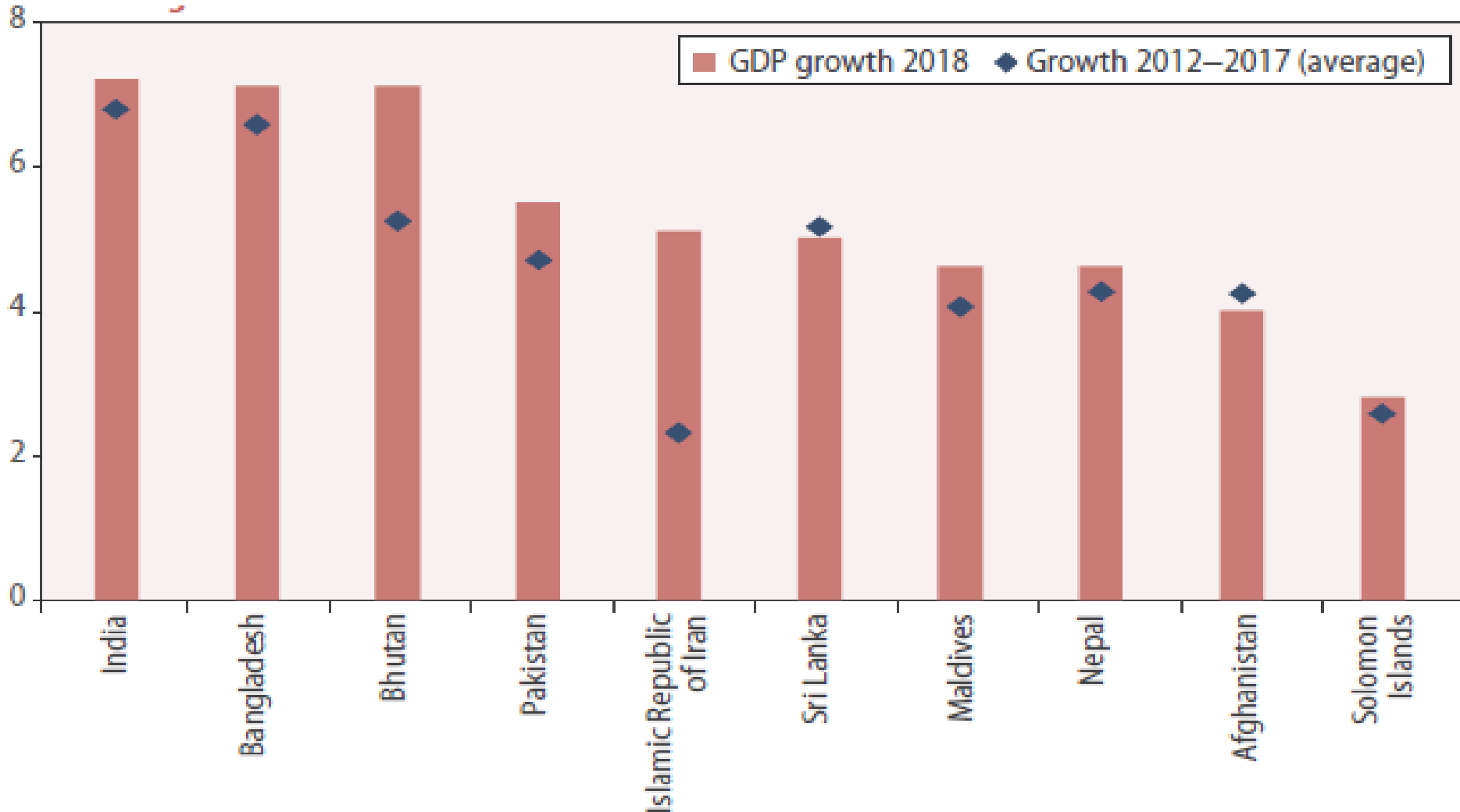
Συμμετοχή των χωρών της Ν. Ασίας στο παγκόσμιο ΑΕΠ -2018 -π.τ.

Ετήσια μεταβολή κ.κ. ΑΕΠ στις χώρες της Ν. Ασίας

Αύξηση του ΑΕΠ σε επιλεγμένες χώρες της Ν. Ασίας, για το έτος 2018 και τον μέσο όρο της περιόδου 2012-2017

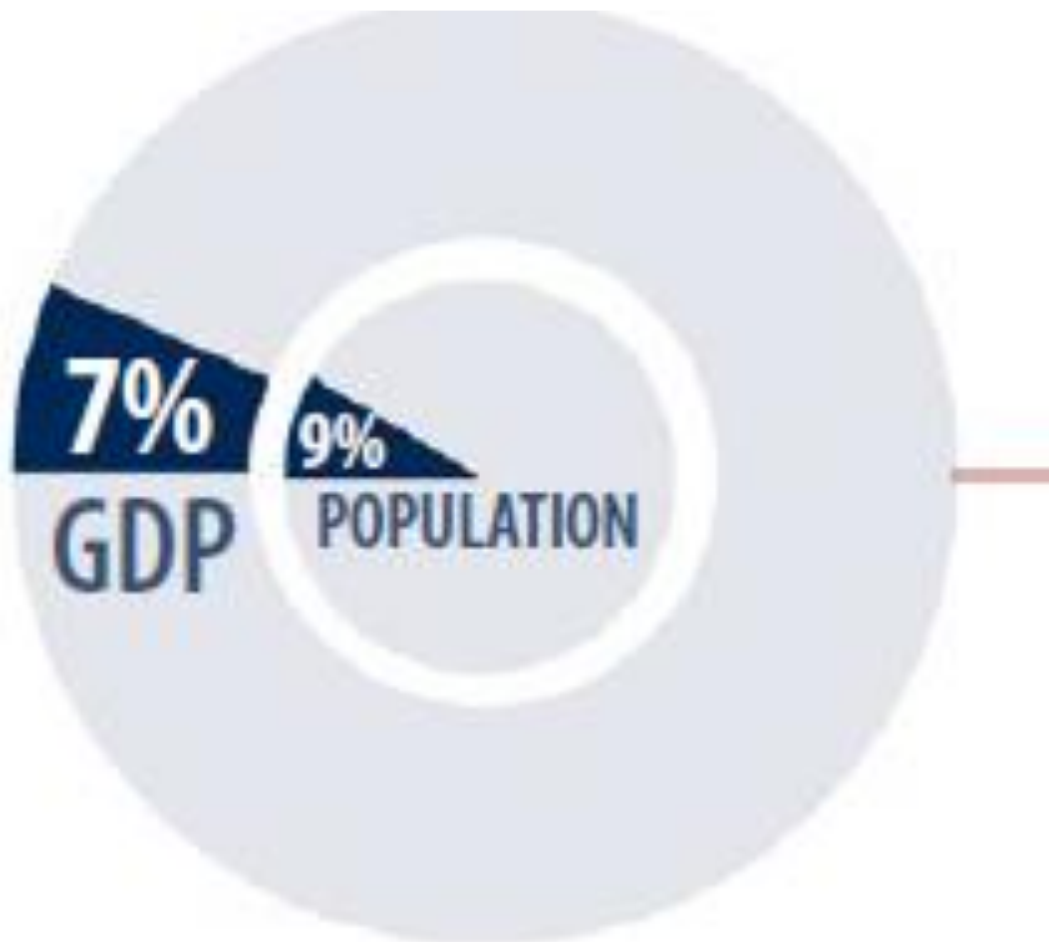

Η Λατινική Αμερική ... κ.κ. ΑΕΠ 2019

Συμμετοχή των χωρών της Λατινικής Αμερικής-Καραϊβικής στο παγκόσμιο ΑΕΠ -2018 π.τ.

Ετήσια μεταβολή κ.κ. ΑΕΠ στις χώρες της Λατινικής Αμερικής

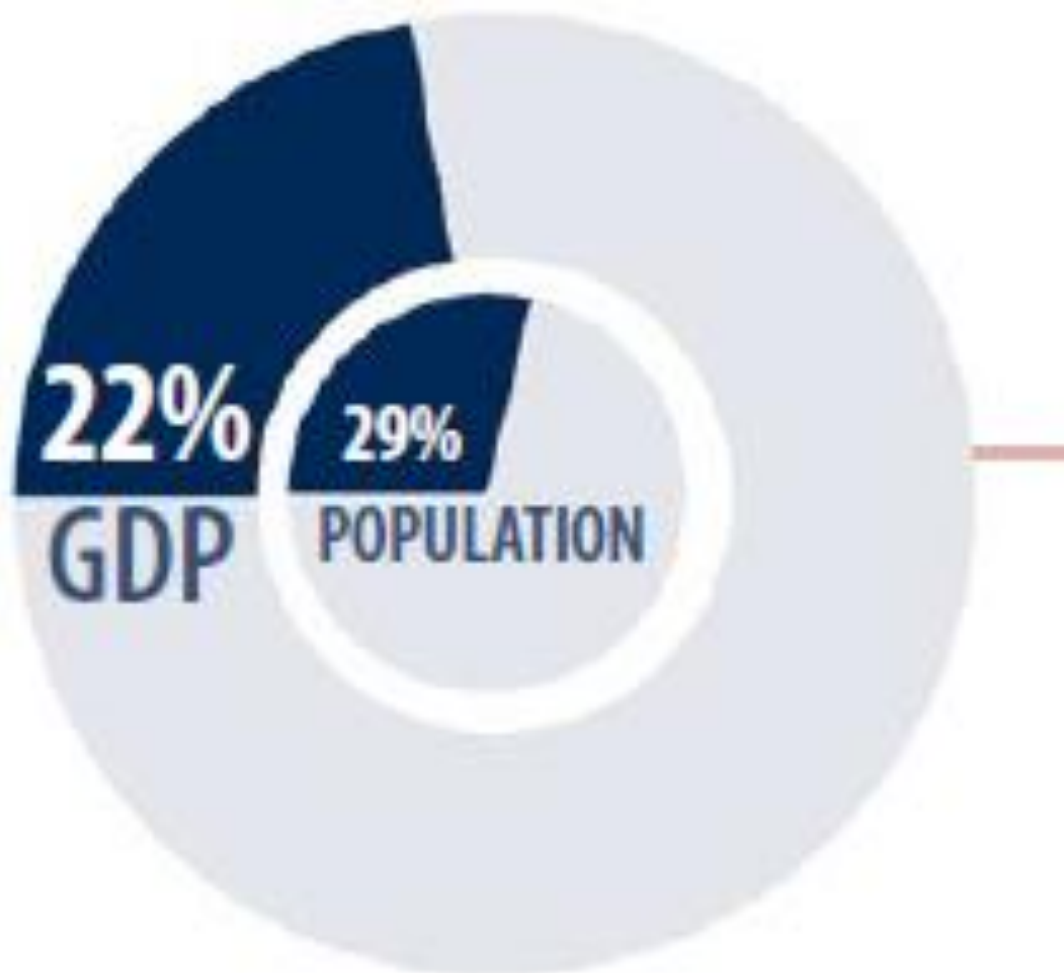
■ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ
■ ΚΟΣΜΟΣ

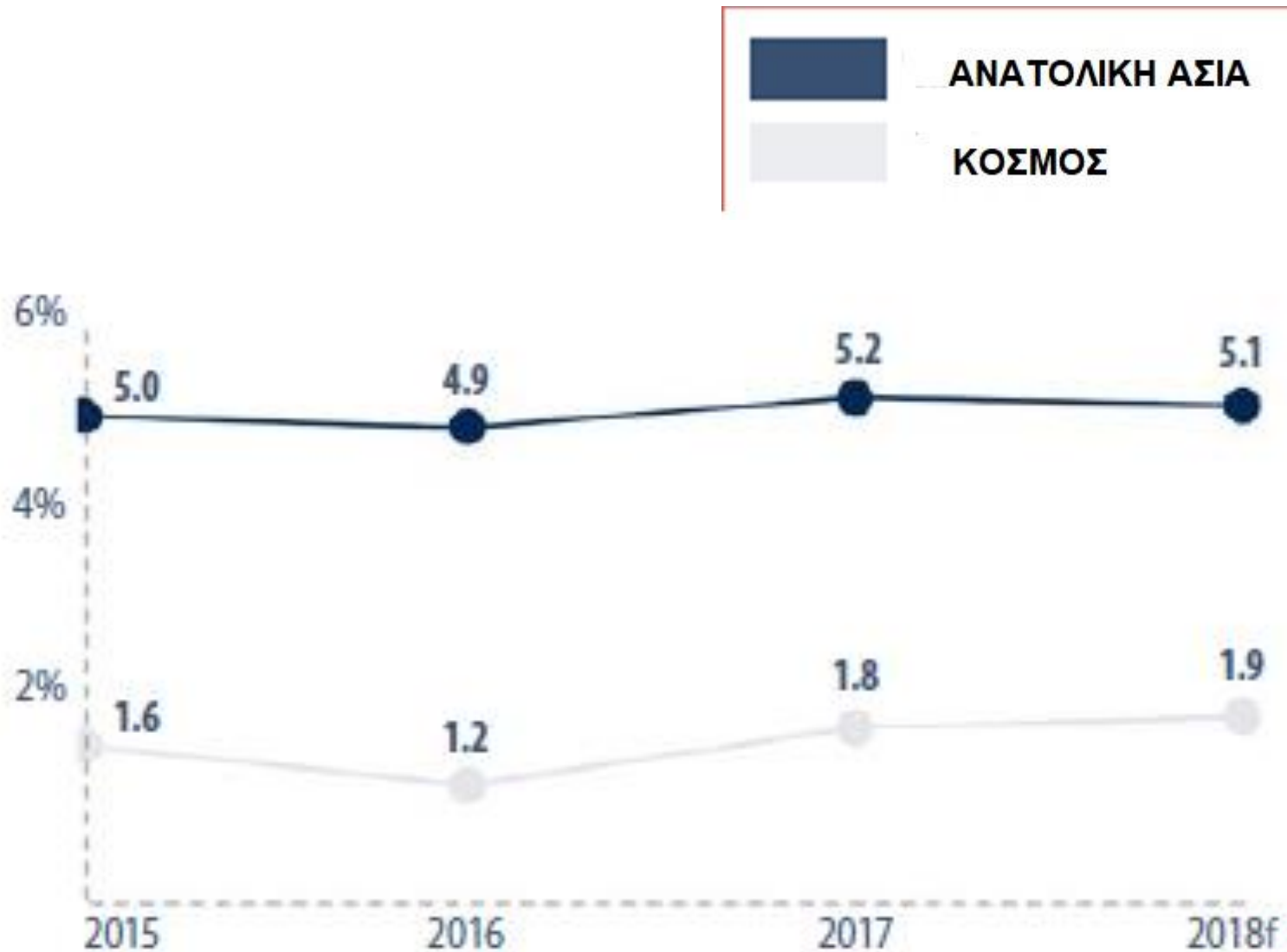
Η Ανατολική Ασία .....

Συμμετοχή των χωρών της Ανατολικής Ασίας στο παγκόσμιο ΑΕΠ -2018 -π.τ.

Ετήσια μεταβολή κ.κ. ΑΕΠ στις χώρες της Ανατολικής Ασίας

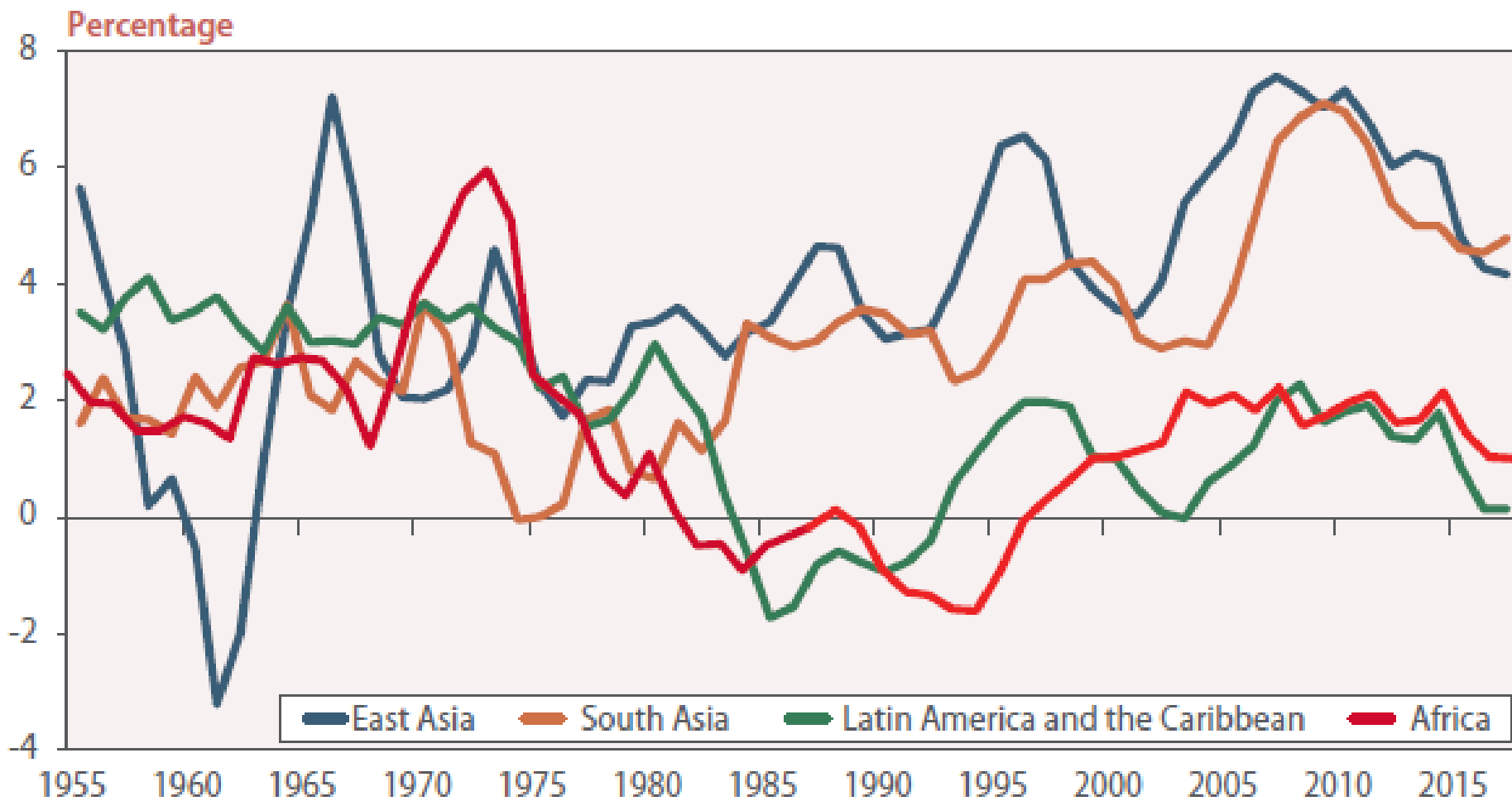

- **Παραγωγικότητα :**
- **το ατού των Ανατολικο-Ασιατικών Οικονομιών**
- **(οι «Τίγρεις» της Άπω Ανατολής)**

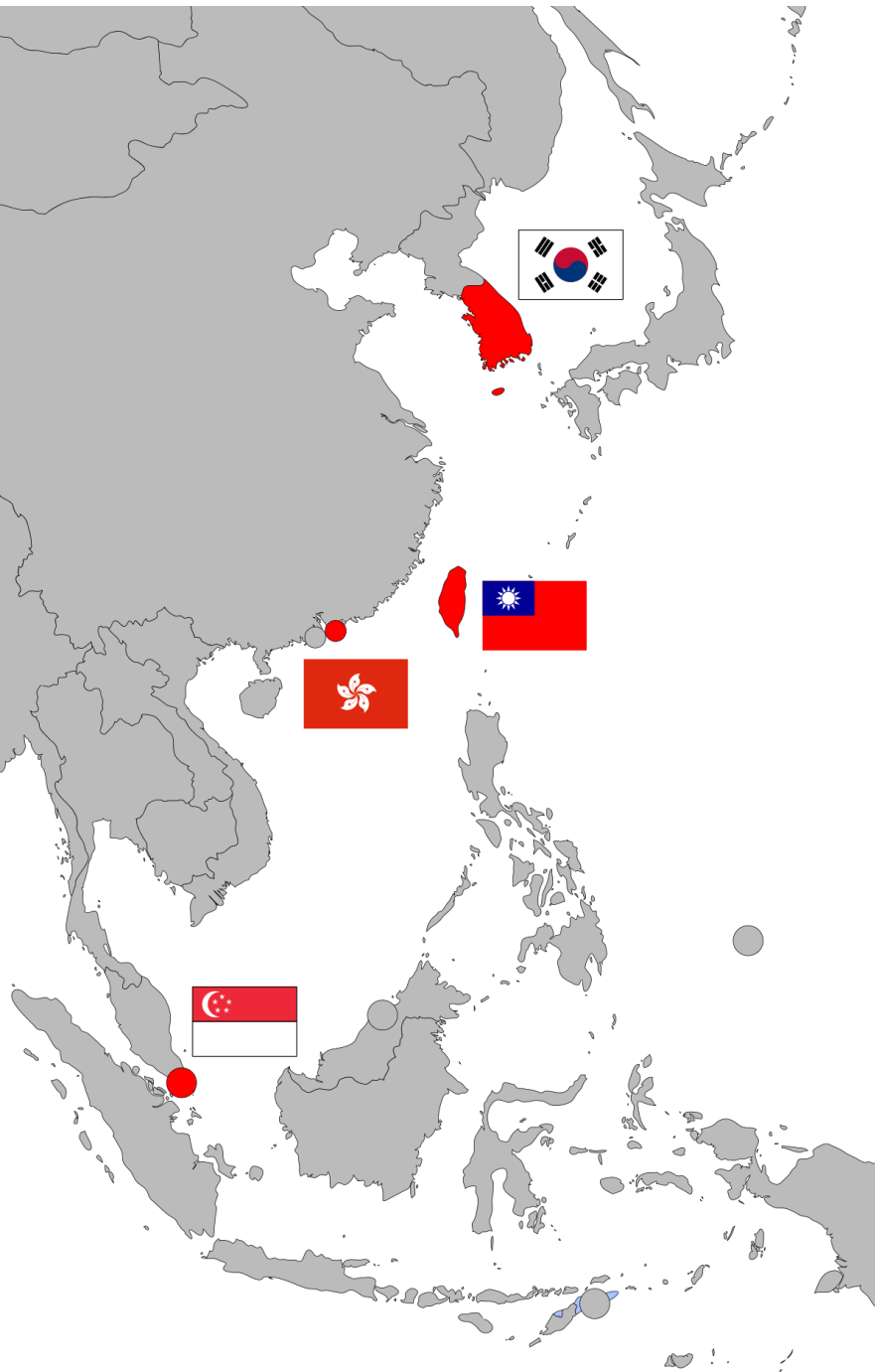

Μεταβολή του Δείκτη παραγωγικότητας στον Αναπτυσσόμενο Κόσμο

Labour productivity growth in major developing regions, 5-year moving average

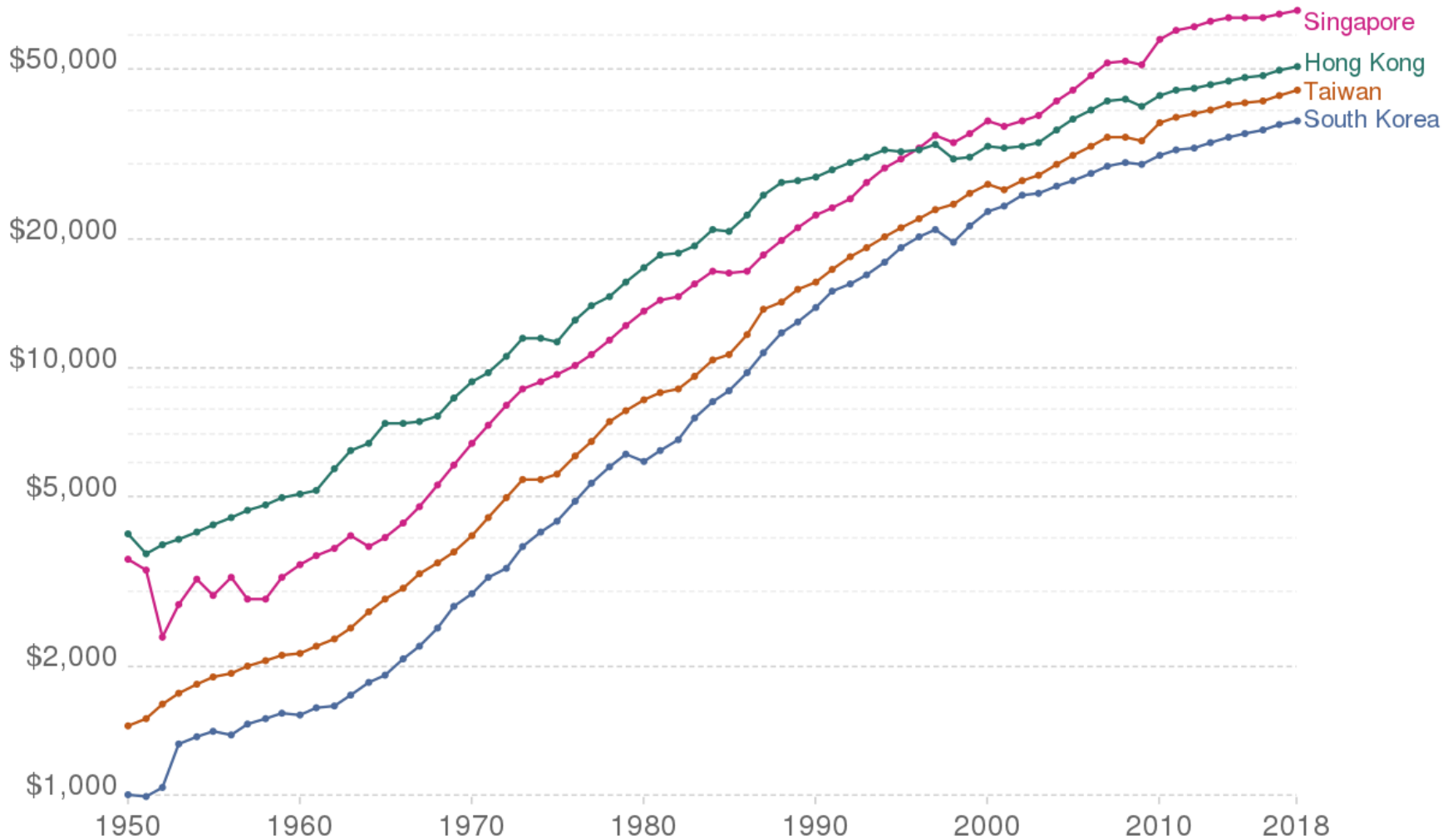

οι «Τίγρεις» της Άπω Ανατολής

GDP per capita, 1950 to 2018

GDP per capita adjusted for price changes over time (inflation) and price differences between countries – it is measured in international-\$ in 2011 prices.

- Ο ρόλος του **Κομφουκιανισμού** έχει χρησιμοποιηθεί για να εξηγήσει την επιτυχία των Τεσσάρων Ασιατικών Τίγρεων.
- (Αυτό το συμπέρασμα είναι παρόμοιο με την προτεσταντική θεωρία της εργασιακής ηθικής στη Δύση που προωθεί ο Γερμανός κοινωνιολόγος Μαξ Βέμπερ στο βιβλίο του «Η Προτεσταντική Ηθική και το Πνεύμα του Καπιταλισμού»)
- Η κουλτούρα του **Κομφουκιανισμού** λέγεται ότι ήταν συμβατή με την εκβιομηχάνιση επειδή εκτιμούσε τη σταθερότητα, τη σκληρή δουλειά, την πειθαρχία και την πίστη και τον σεβασμό προς τα πρόσωπα εξουσίας

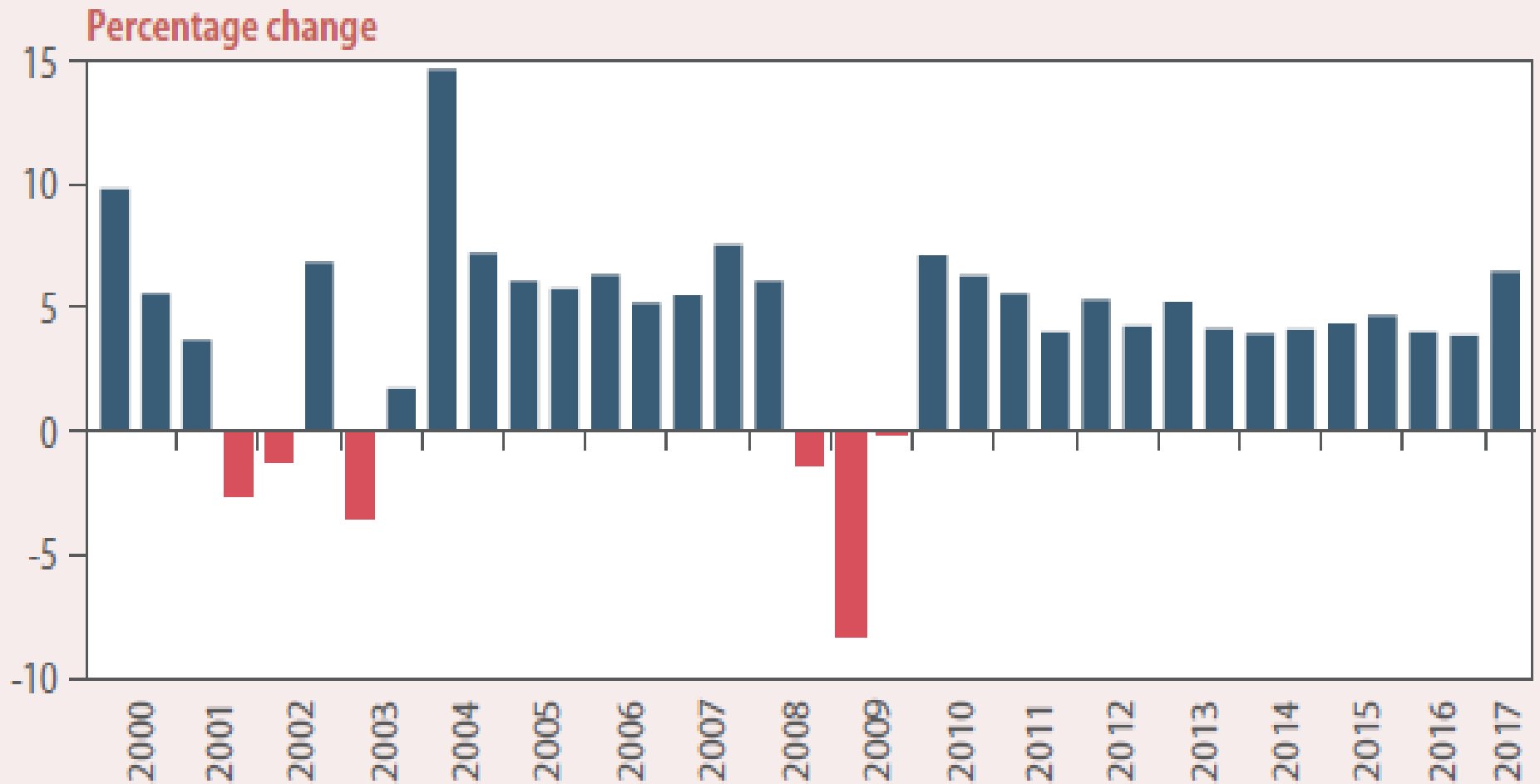
...και τα
«τιγράκια»

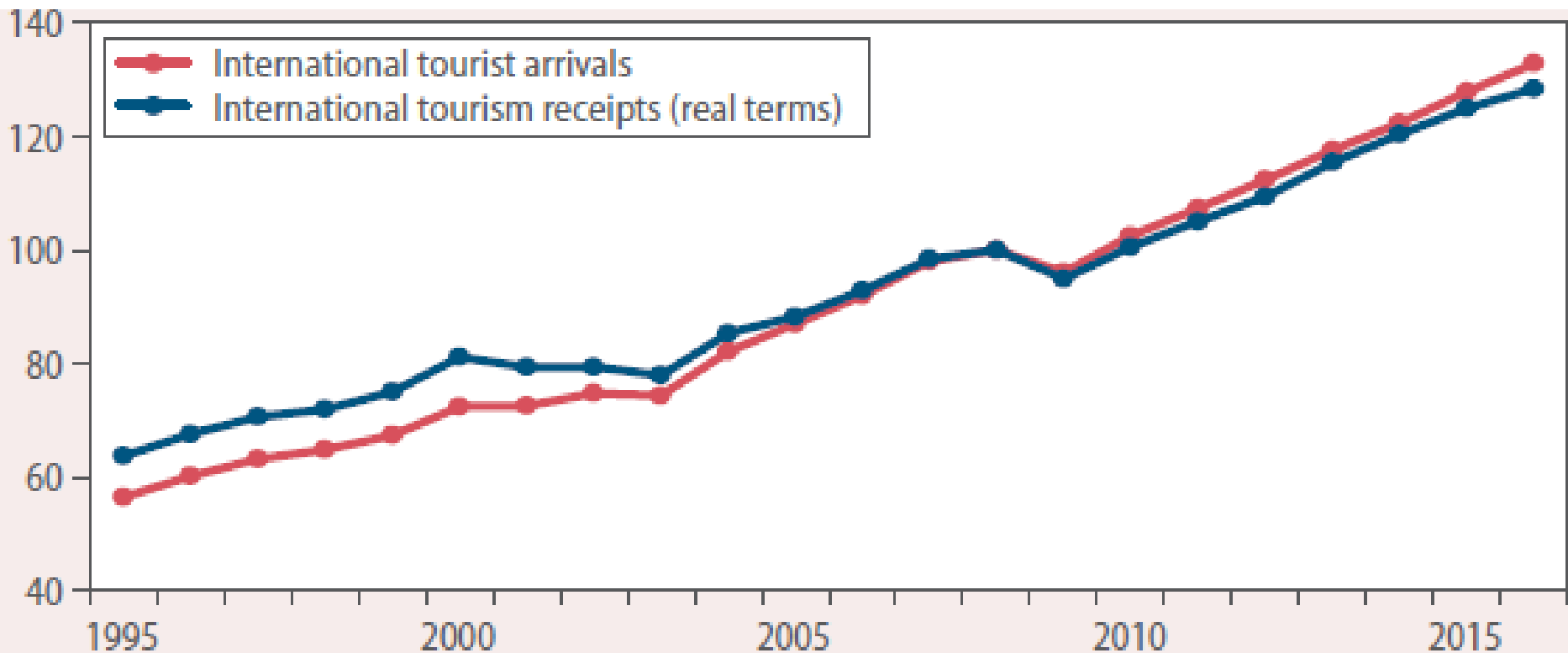
- Ανάπτυξη και **τριτογενοποίηση** των οικονομιών:
- **Ο ιδιαίτερος ρόλος του Τουρισμού**
- στις οικονομίες του **Αναπτυσσόμενου Κόσμου**

Διεθνής τουρισμός: Σε διαρκή (αν και όχι σταθερή) άνοδο

International tourist arrivals, evolution by half year

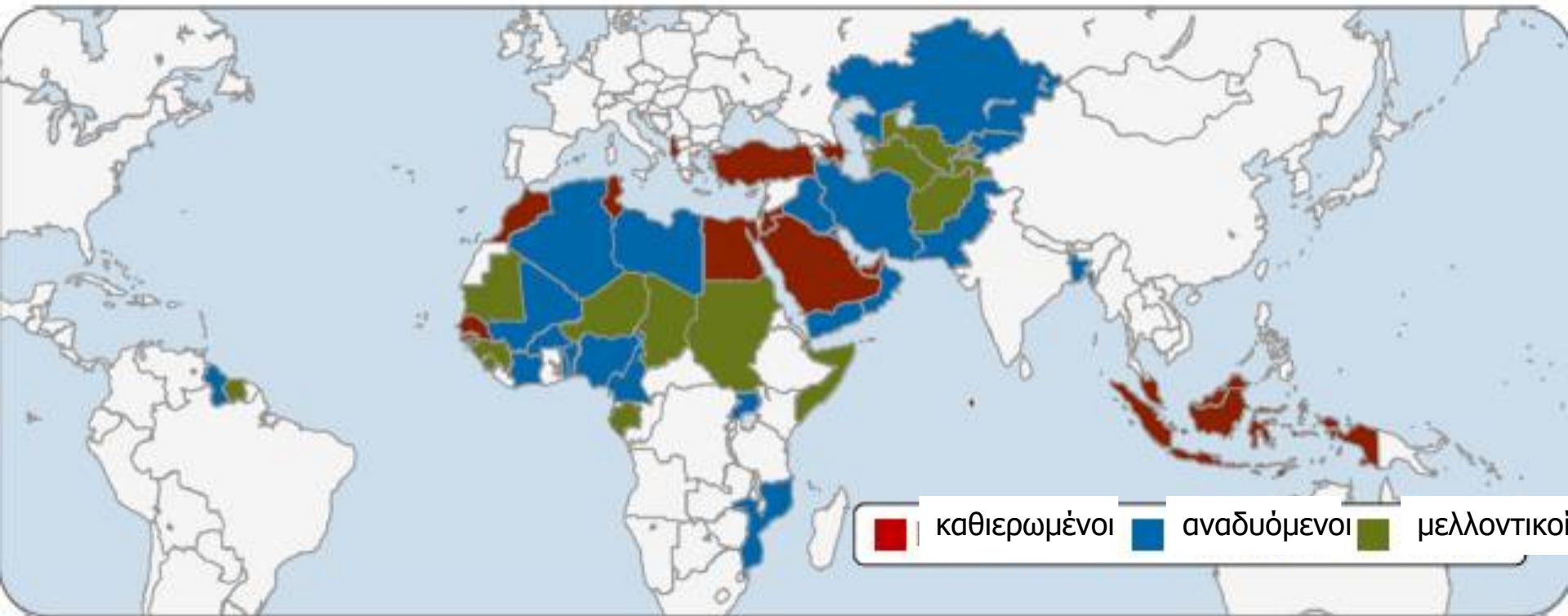

Διεθνής τουρισμός: μεταβολή σε **αφίξεις** και σε **δαπάνες** (1.220 δις \$)

2015 - Νέοι τουριστικοί προορισμοί

- **Ανεργία - πληθωρισμός – φτώχεια :**
- **Ο φαύλος κύκλος**

- **Πληθωρισμός :**

**η πληγή των αναπτυσσόμενων
οικονομιών**

Η διαμόρφωση του πληθωρισμού την πενταετία 2015-2019 (Ανεπτυγμένες χώρες + Χώρες μετάβασης)

ΠΗΓΗ : UN, 2018

Annual percentage change	2015	2016	2017 ^b	2018 ^c	2019 ^c
World	2.1	2.4	2.6	2.8	2.8
Developed economies	0.2	0.7	1.5	1.9	2.1
United States of America	0.1	1.3	1.7	2.1	2.1
Japan	0.8	-0.1	0.3	1.4	1.8
European Union	0.0	0.3	1.6	1.8	2.1
EU-15	0.1	0.3	1.6	1.8	2.1
EU-13	-0.4	-0.2	1.9	2.2	2.4
Euro area	0.0	0.2	1.4	1.6	2.0
Other developed countries	1.0	1.3	1.5	2.0	1.9
Economies in transition	15.8	7.8	5.3	5.1	4.6
South-Eastern Europe	0.8	0.4	2.3	2.0	2.6
Commonwealth of Independent States and Georgia	16.4	8.1	5.4	5.2	4.7
Russian Federation	15.5	7.1	3.9	4.4	3.9

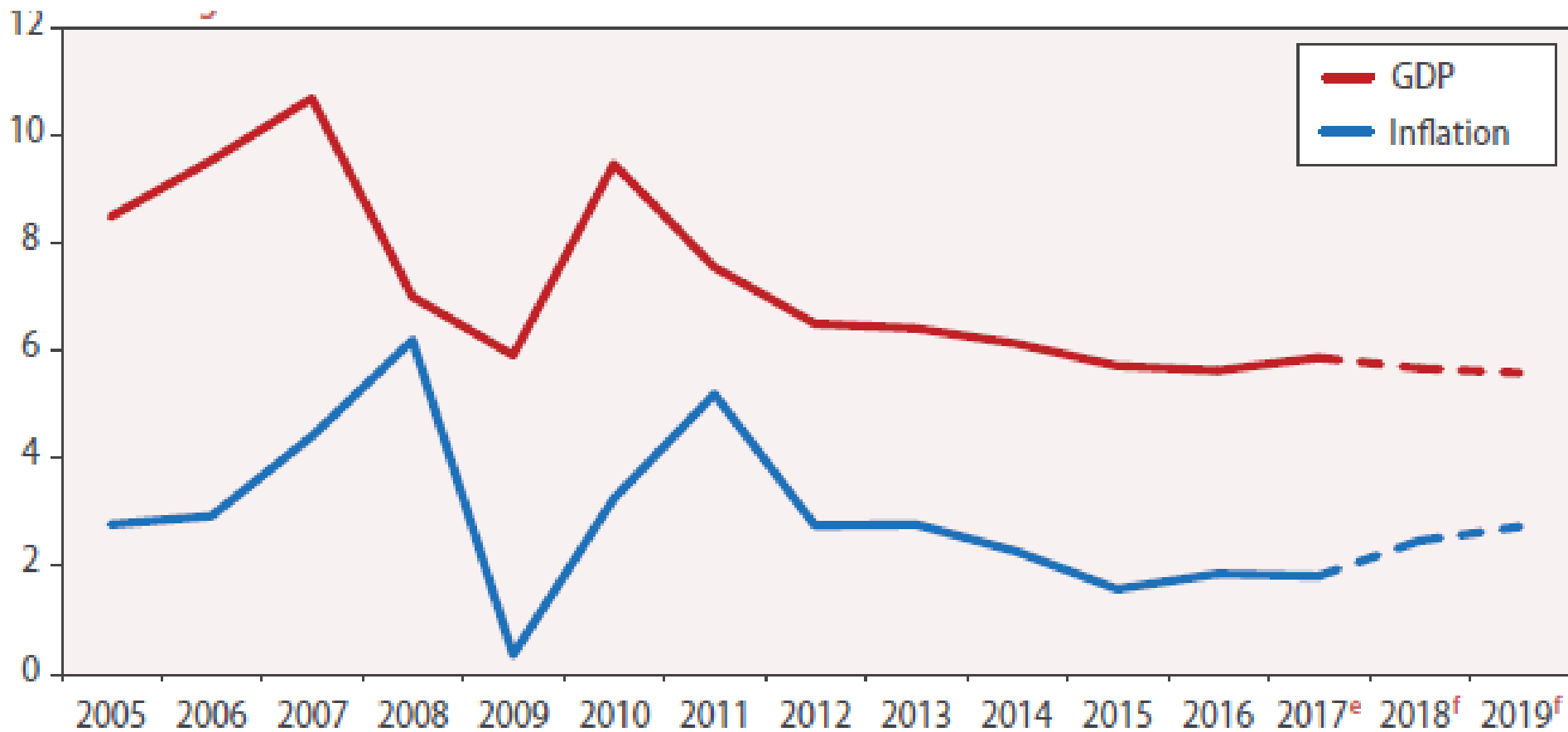
Η διαμόρφωση του πληθωρισμού την πενταετία 2015-2019 (Αναπτυσσόμενες χώρες + Λιγότερο αναπτυγμένες χώρες)

ΠΗΓΗ : UN, 2018

Annual percentage change	2015	2016	2017 ^b	2018 ^c	2019 ^c
Developing economies	4.4	5.2	4.4	4.3	4.2
Africa	7.0	11.3	13.0	9.5	8.1
North Africa	7.8	11.3	17.6	8.3	7.1
East Africa	6.0	6.0	7.3	6.0	5.5
Central Africa	3.3	2.2	2.6	2.9	2.8
West Africa	8.3	13.2	14.3	15.4	12.8
Southern Africa	5.9	12.5	9.4	7.9	6.8
East and South Asia	2.6	2.6	2.4	3.1	3.4
East Asia	1.6	1.9	1.8	2.5	2.7
China	1.4	2.0	1.5	2.5	2.8
South Asia	6.9	5.5	4.9	5.8	5.9
India	5.9	4.9	3.5	4.5	4.8
Western Asia	4.9	5.4	4.8	4.5	3.9
Latin America and the Caribbean	7.7	9.3	5.8	4.9	4.7
South America	9.8	11.9	6.0	5.4	5.2
Brazil	9.1	8.7	3.4	3.7	4.1
Mexico and Central America	2.5	2.8	5.4	3.8	3.4
Caribbean	3.4	6.1	4.1	3.5	3.8
Least developed countries	8.3	13.1	11.4	8.3	7.5

Ρυθμοί αύξησης ΑΕΠ και πληθωρισμός (Δ.Τ.Κ) στις χώρες της Ανατολικής Ασίας

ΠΗΓΗ : UN, 2018

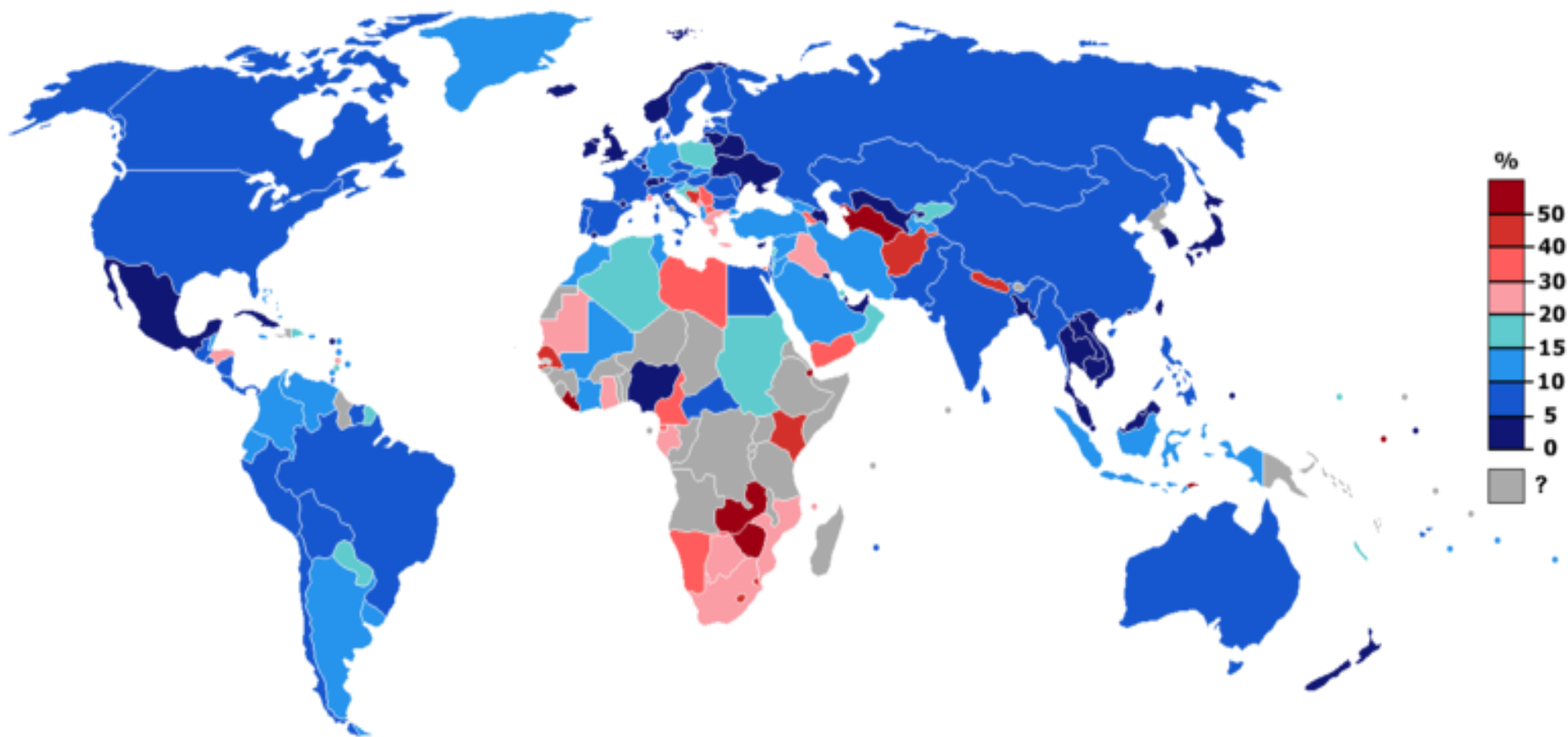

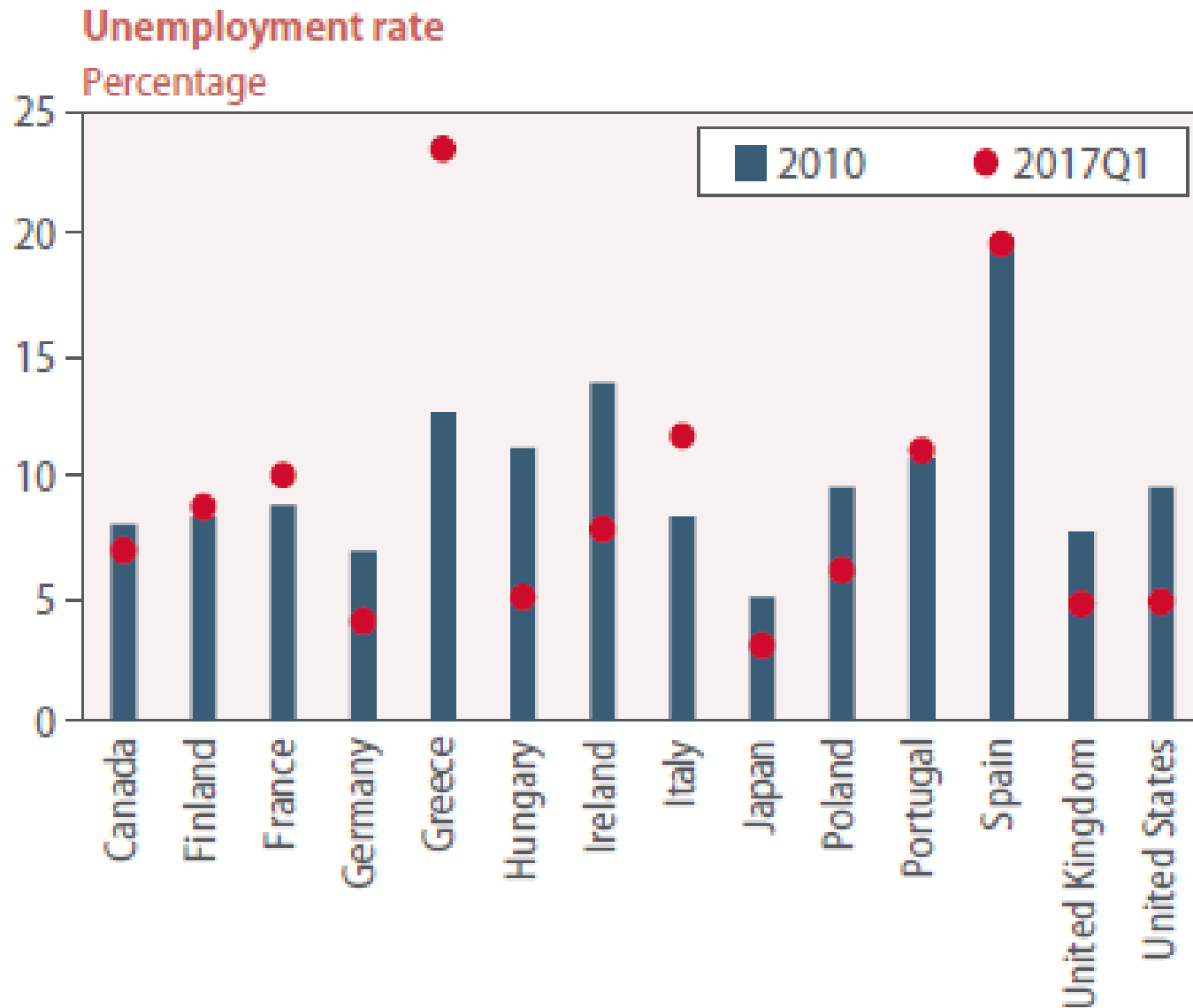
- η **Ανεργία** :

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ 2018

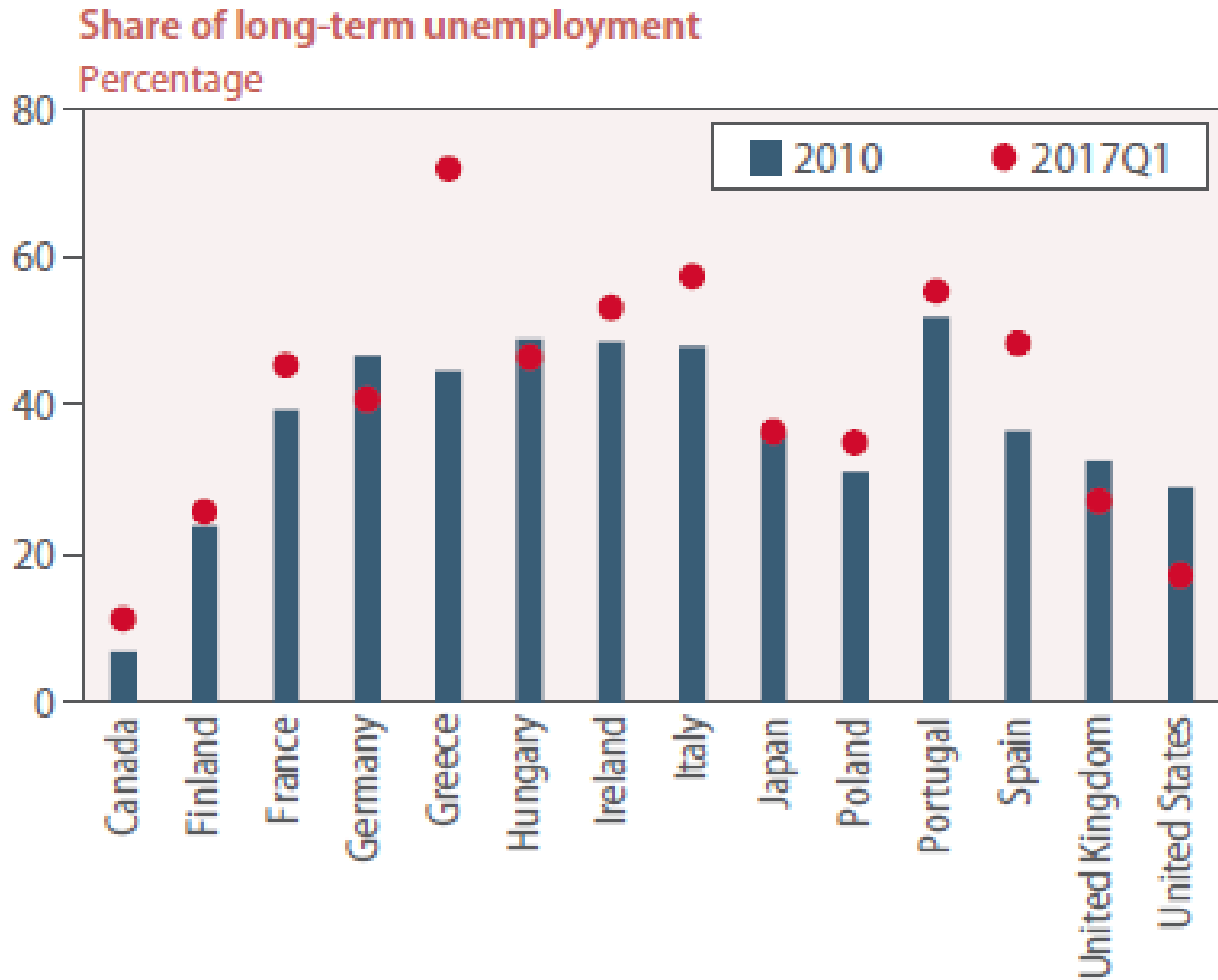
Πηγή: Παγκόσμια Τράπεζα

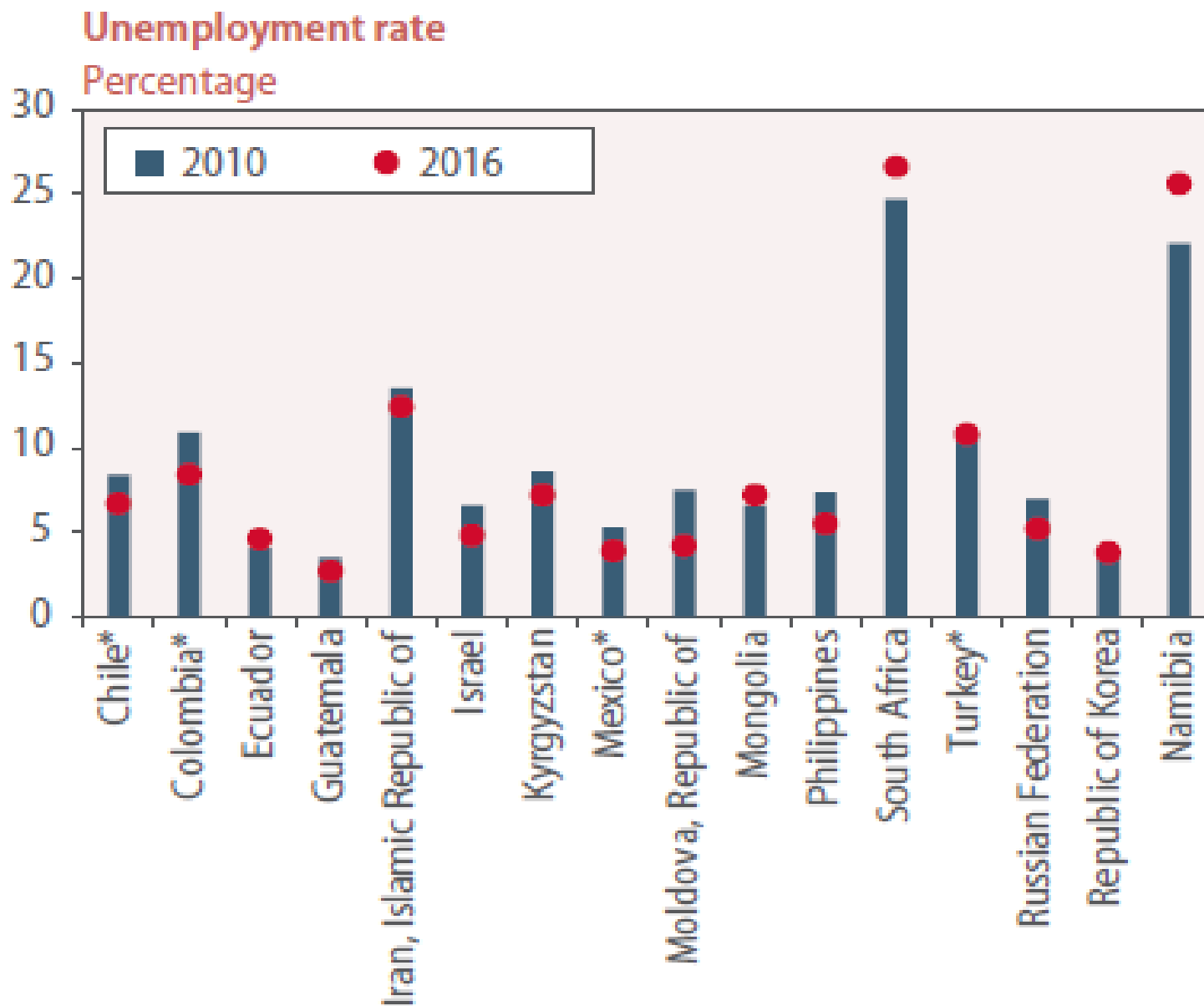
Δείκτης ανεργίας σε ανεπτυγμένες χώρες, 2010, 2017

Ποσοστό της μακροχρόνιας ανεργίας σε ανεπτυγμένες χώρες, 2010, 2017

Δείκτης ανεργίας σε αναπτυσσόμενες χώρες, 2010, 2017

- **Φτώχεια :**

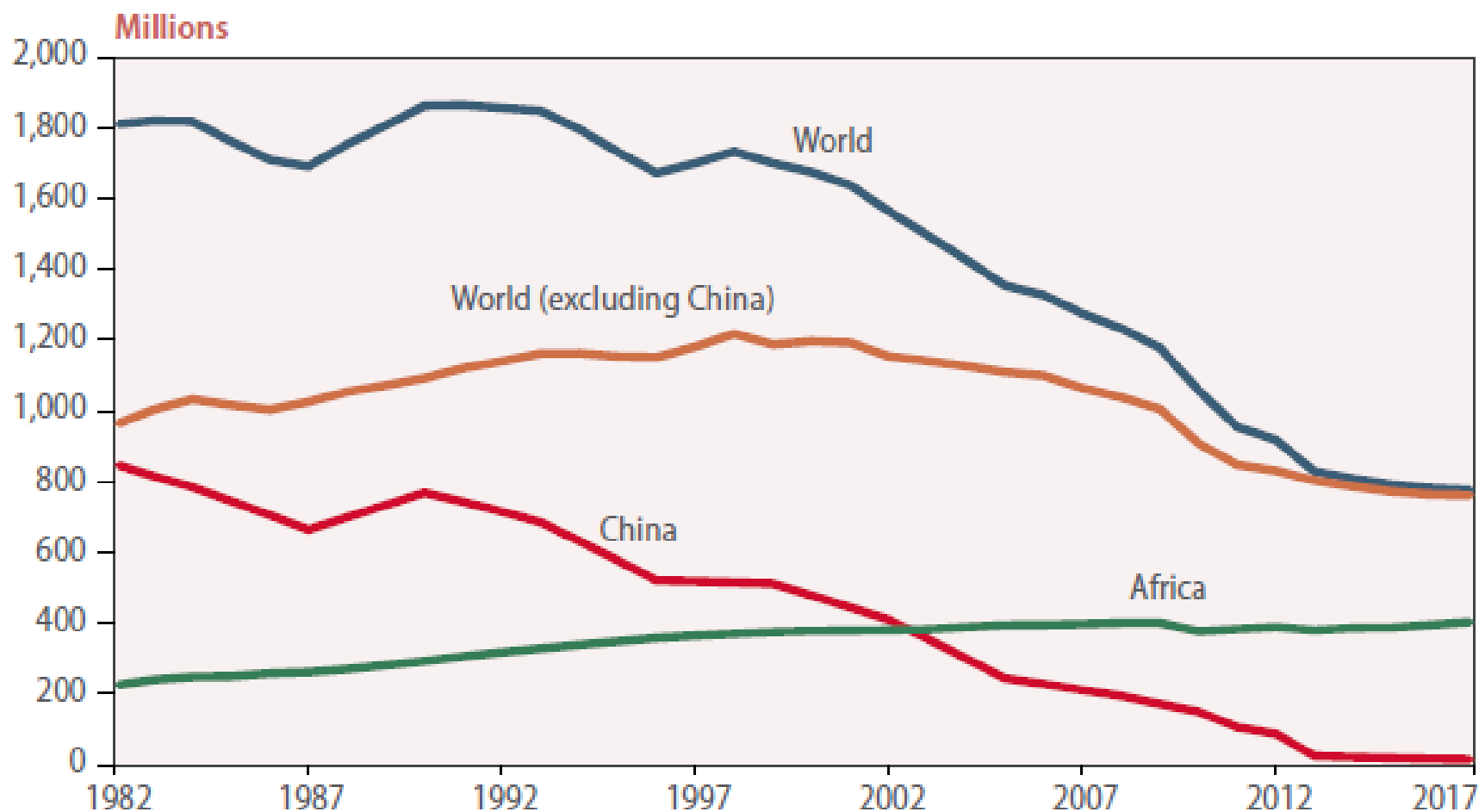
ο «Τρίτος» και ο «Τέταρτος Κόσμος»

Πληθυσμός κάτω από το όριο της φτώχειας, 2017

Κόσμος / Κίνα / Αφρική

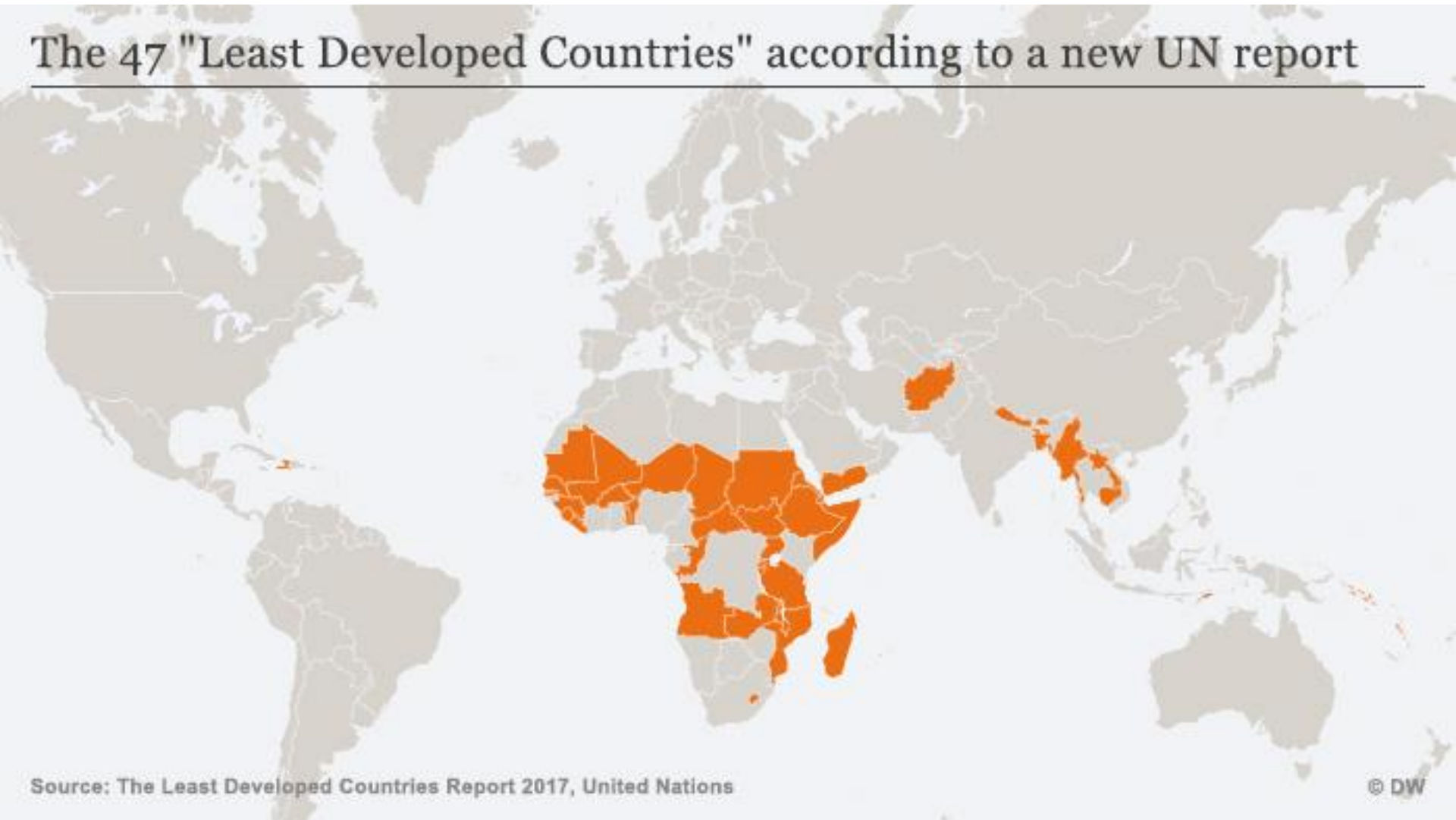
Population below \$1.90/day poverty line

ο «Τέταρτος Κόσμος» - 2017

The 47 "Least Developed Countries" according to a new UN report

---

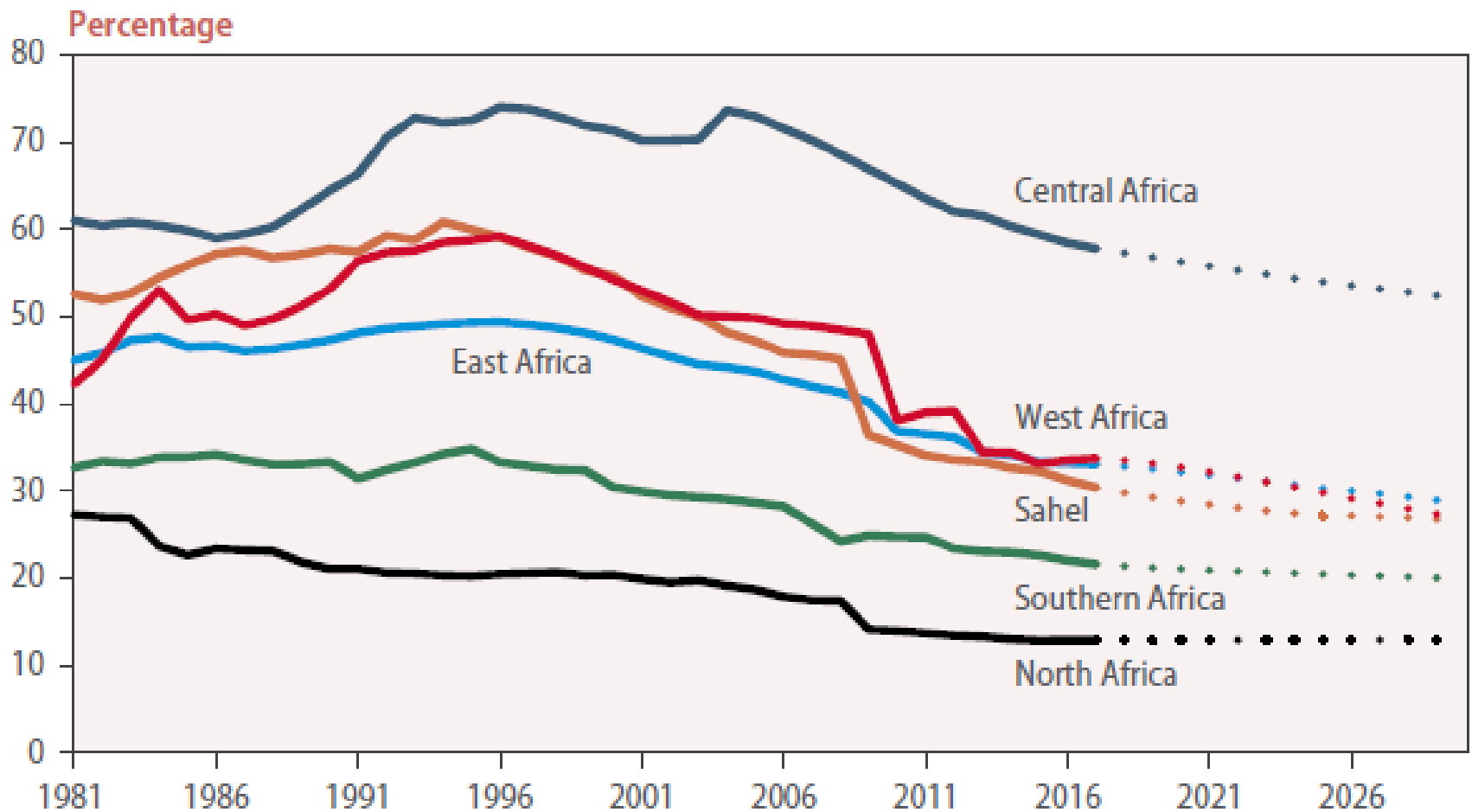
Source: The Least Developed Countries Report 2017, United Nations

© DW

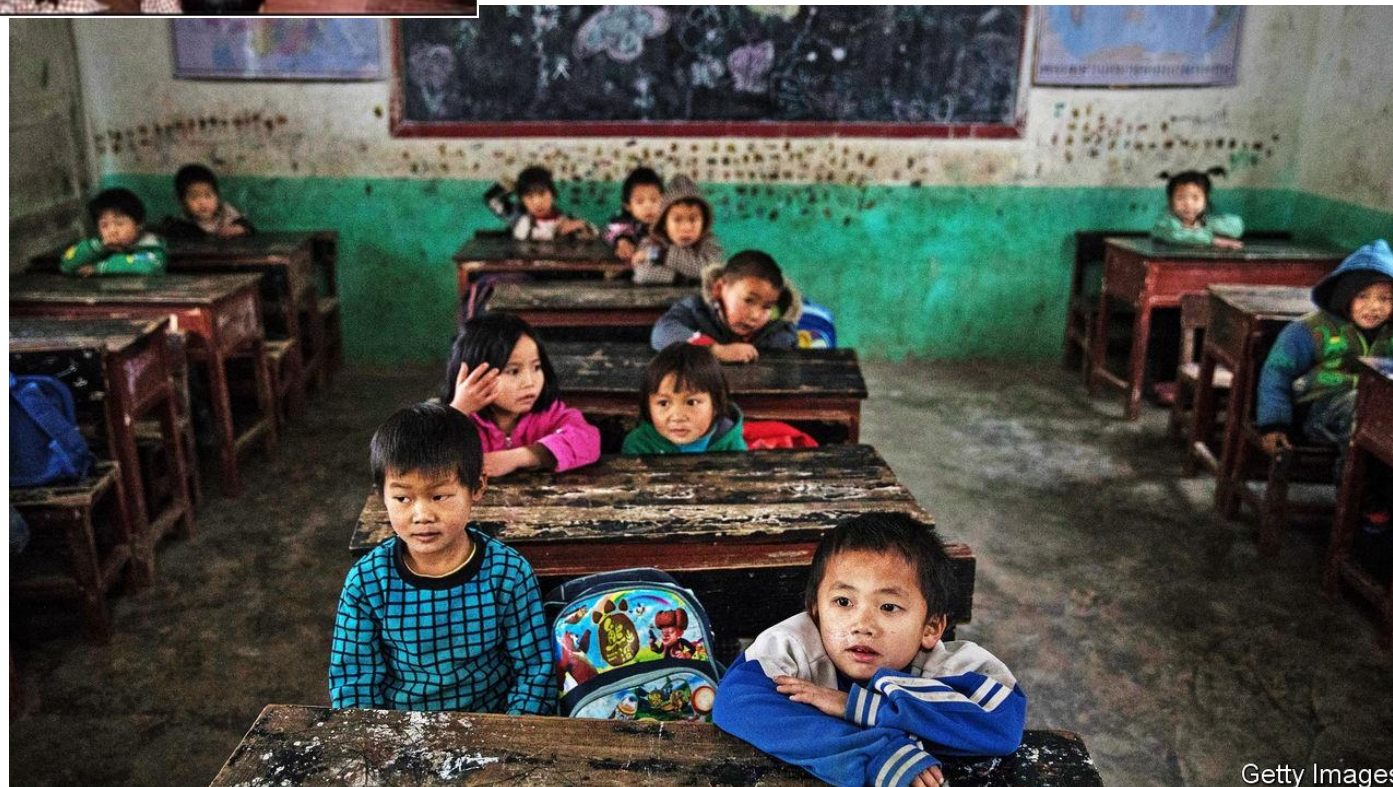
Πληθυσμός κάτω από το όριο της φτώχειας, 2017 Μεγάλες περιοχές της Αφρικής

Share of population below \$1.90/day poverty line in Africa

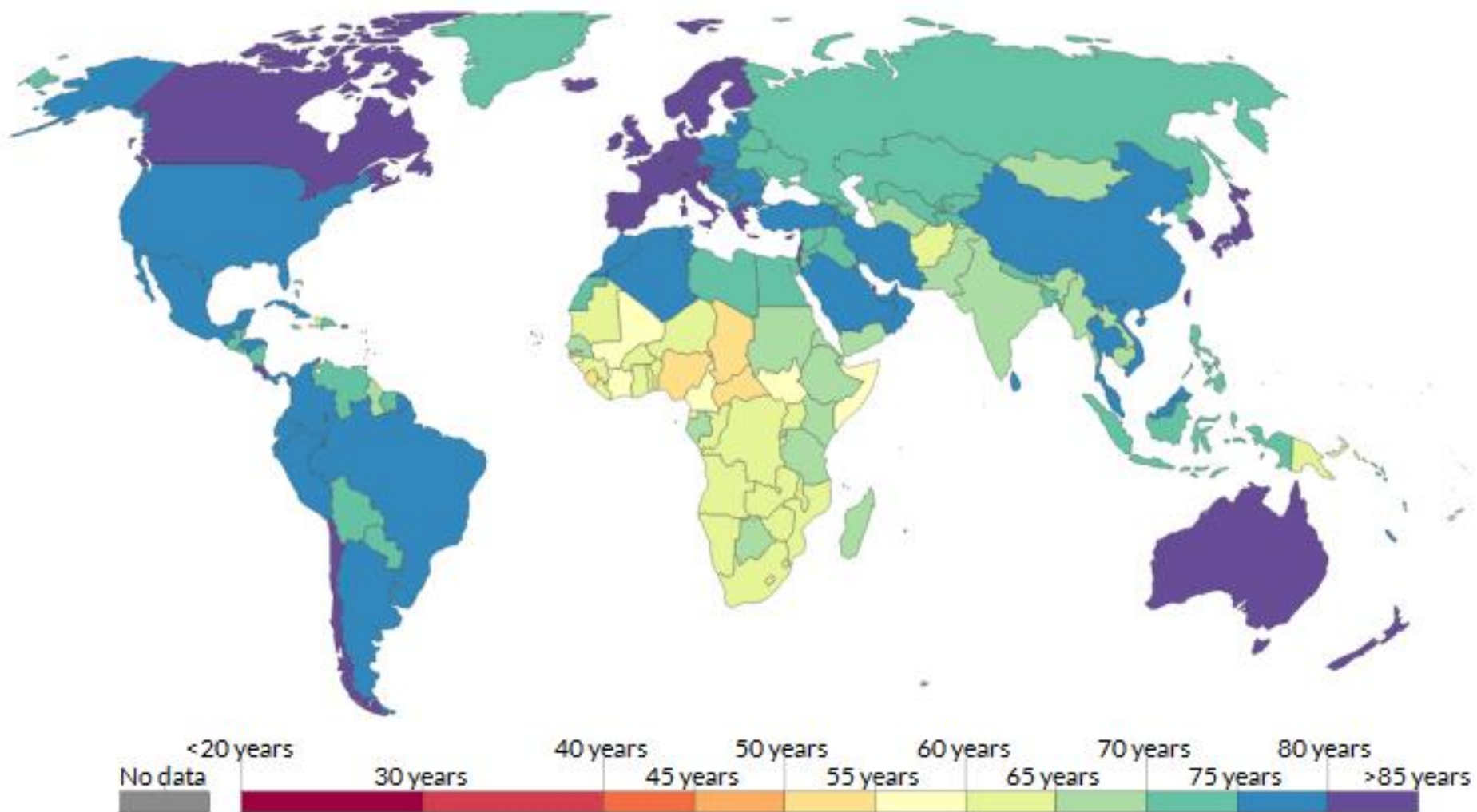
Σε επίπεδο
ανάπτυξης ...;

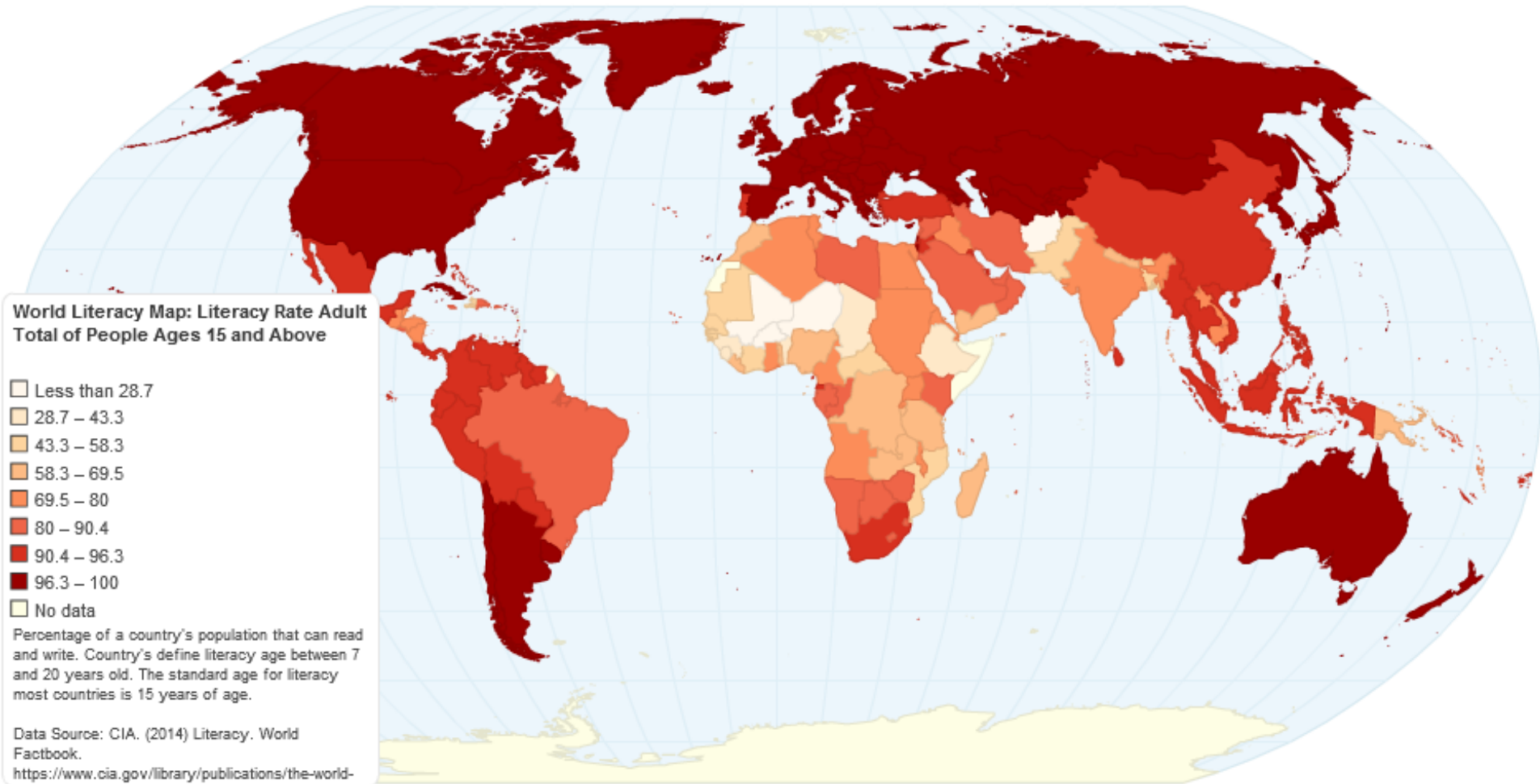
- **Δείκτες ανάπτυξης ...**

Προσδόκιμο επιβίωσης - 2019

Life expectancy, 2019

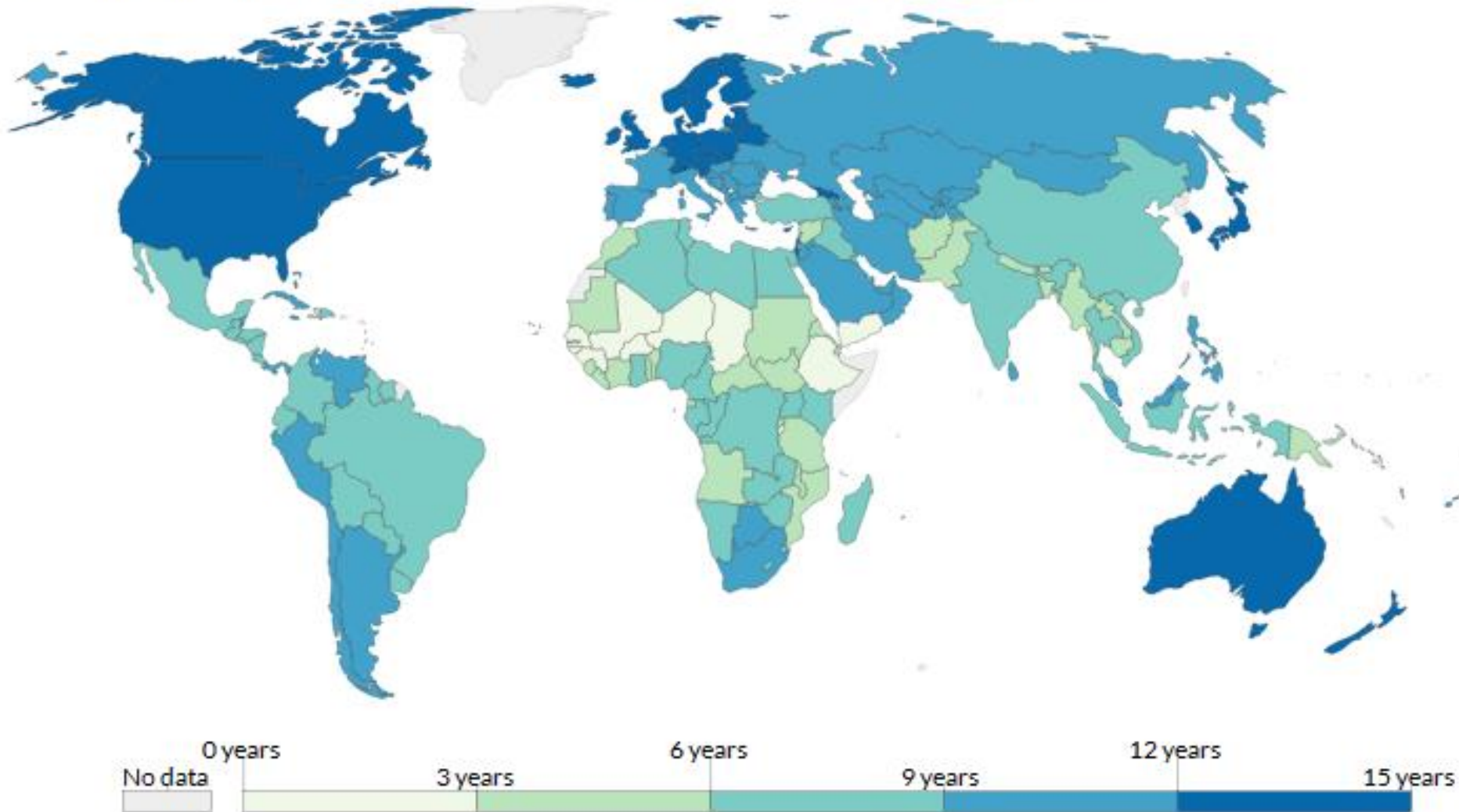
Δείκτης αναλφαβητισμού 2014

Μέση διάρκεια φοίτησης - 2017

Mean years of schooling, 2017

Average number of years of total schooling across all education levels, for the population aged 25+

Ο πιο απλός και διαδεδομένος Δείκτης Ανάπτυξης είναι ο HDI (Human Development Index)

What is HDI?

Life
Expectancy
at Birth

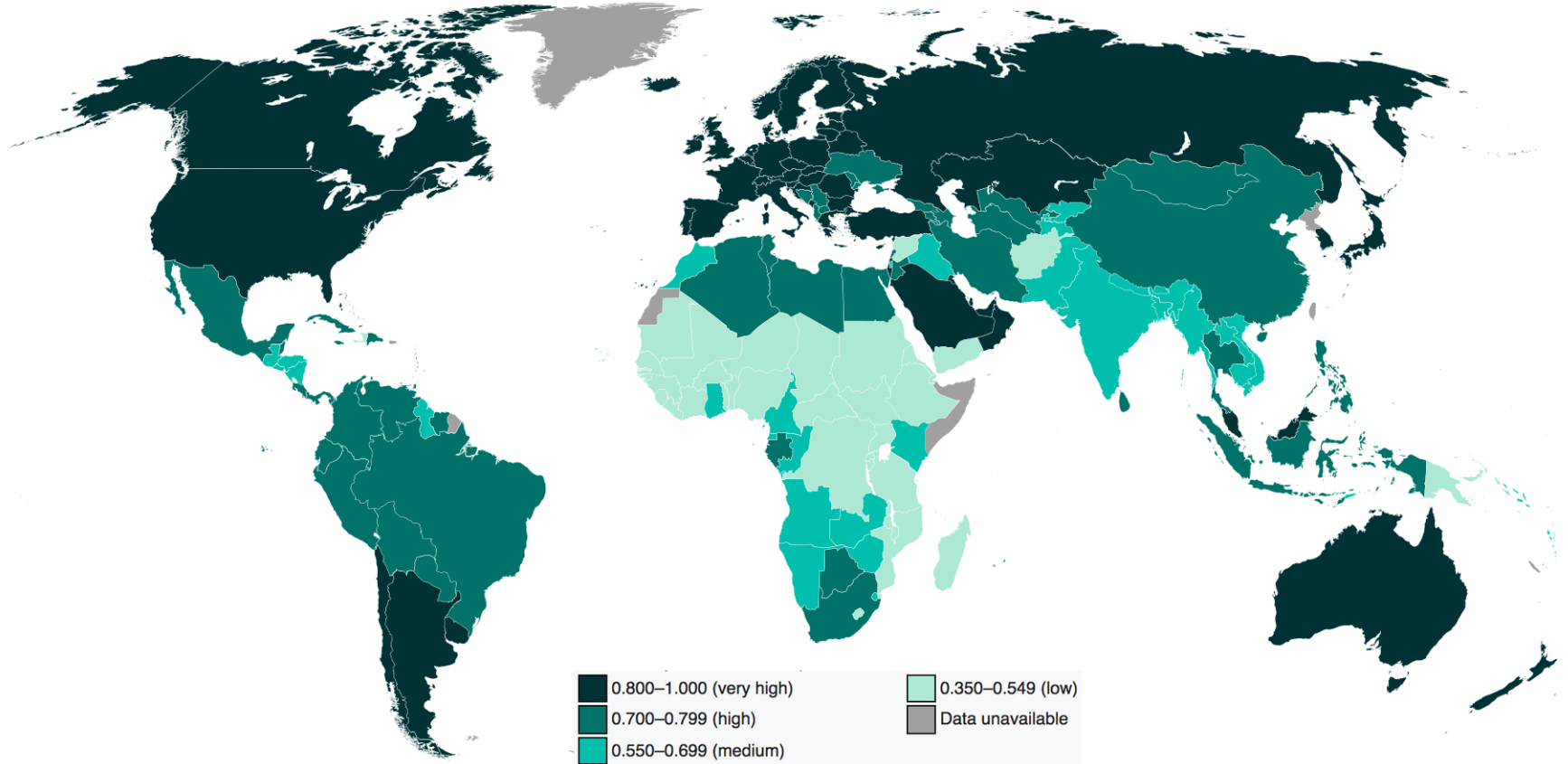
Average
Education
Levels
+
Adult Literacy
Rates

Standard of
Living
(GNI/capita
PPP)

Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης

- 2018 – ΟΗΕ -UNDP

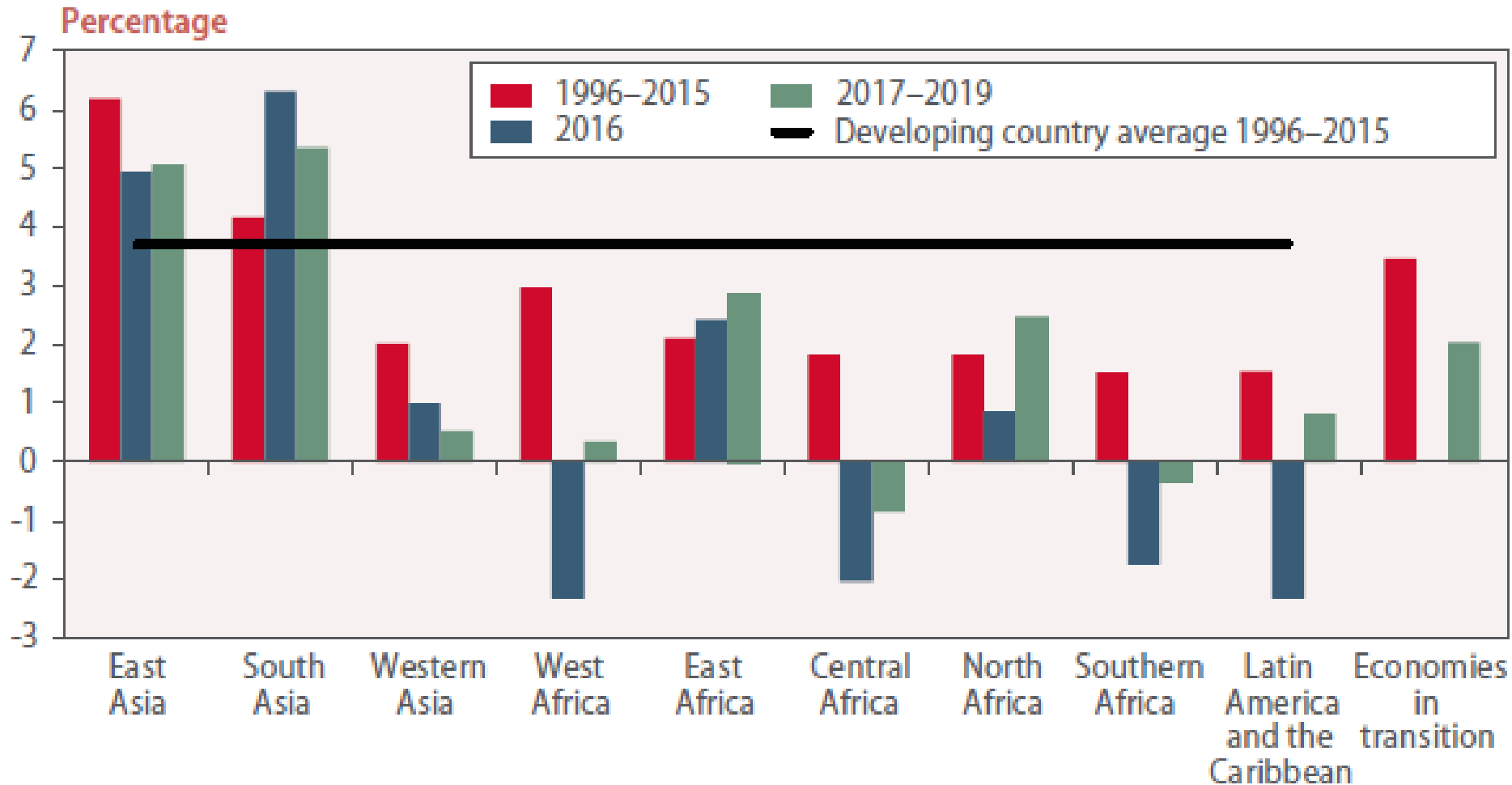

- **Εν τέλει...**

- Οι παγκόσμιες ανισότητες αυξάνονται ;;;

Μέση ετήσια μεταβολή του κ.κ. ΑΕΠ σε μεγάλες περιοχές του Αναπτυσσόμενου Κόσμου ΟΗΕ 1996 - 2019

Average annual GDP per capita growth by region

Καλό Πάσχα

